

**Kommunfullmäktige kallas till sammanträde torsdagen
den 16 augusti kl 18.00 i sessionssalen, Fullmäktigehuset**

Ärenden

- 1 Upprop
- 2 Val av justerande ledamöter
- 3 Anmälningssärenden
- 4 Inkomna interpellationer och enkla frågor
- 5 Avsägelse av förtroendeuppdrag, entlediganden och fyllnadsval
- 6 Svar på enkla frågor
- 7 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2018 över Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget (Nr 91)
- 8 Utökat tomträttsavtal för Sandared 1:591 (Nr 92)
- 9 Partistöd 2018 (Miljöpartiet de Gröna) (Nr 93)
- 10 Uppföljning av Handlingsplan 2017 för ett tillgängligt samhälle (Nr 94)
- 11 Handlingsplan för ett tillgängligt samhälle 2018-2020 (Nr 95)
- 12 Byggbonus 2018 (Nr 96)
- 13 Svar på motion av Bengt Bohlin (S) och Sofia Bohlin: Dags att kulturen flyttar in på våra boenden! (Nr 97)
- 14 Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (L): Tänderna är också en del av kroppen! (Nr 98)
- 15 Svar på motion av Mosa Roshanghias (MP) - Våra fyrfota vänner i nöd och lust (Nr 99)
- 16 Svar på motion av Patric Cerny (L) om vårdhundar (Nr 100)

2018-07-01

Nr 91

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2018 över Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget

2018-06-04 Dnr KS 2018-00250 1.1.1.25

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Rapporten läggs till handlingarna.

Sammanfattning (Ärendet i sin helhet)

Kommunfullmäktige fattar beslut i ärenden som leder till att en annan nämnd får ett uppdrag. Dessa uppdrag skapas ibland annat i motioner. Beslut om uppdrag leder till att en expediering av Kommunfullmäktiges protokollsutdrag skapas för att en nämnd ska få uppdraget. Nämnden registrerar det inkomna protokollsutdraget i sitt diarium som ett nytt ärende och börjar handlägga ärendet. Detsamma gäller när Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen ett uppdrag.

I bilagan till detta ärende finns de aktuella uppdragen som skapats på detta sätt.

Beslutsunderlag

1. Uppföljning Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2018 ny
2. Bilaga Food trucks i Borås Stad

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Svante Stomberg
Kommunchef

Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2018

Borås Stad

Uppdrag

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 221 2015/KS0456 216 Svar på motion av Ida Legnemark (V); Evenemangsfält i Borås	Fritids- och Folkhälsonämnden uppdras i samverkan med Kommunstyrelsen planera för att Borås Stad ska kunna ta emot evenemang med behov av större evenemangsområden.	 Delvis genomfört 1 (st)	Arbetet ingår i ett större sammanhang där vi tillsammans med Borås TME har tagit fram ett inriktningsdokument för en Evenemangsstrategi. Dokumentet bejakar Borås Stads ambition om dels, att stödja de befintliga arrangörerna för stora evenemang och tävlingar och dels, att locka minst ytterligare ett stort evenemang varje år till staden. Tanken är att knyta inriktningsdokumentet till en plan för Borås 2021 och 400 års jubileet. I detta arbetet kommer tankar om var och hur ett evenemangsfält kan finnas och fungera. Inriktningsdokumentet kommer att förädlas under hösten och tillställas Kommunstyrelsen för fastställande. (Fritids- och folkhälsonämnden)
§ 55 2015/KS0299 310 Svar på motion av Fredrich Legnemark (V) och Ida Legnemark (V); Bredda Borås matutbud	Uppdra till Näringslivsenheten att undersöka möjligheten att samordna och förenkla tillståndsgivningen för food trucks samt annan motsvarande mobil försäljning av livsmedel.	 Genomfört 1 (st)	En broschyr är framtagen som ska vara till hjälp när försäljning från foodtrucks planeras. Broschyren beskriver villkoren för att få tillstånd för en foodtruck. (Kommunstyrelsen)
§ 325 2014/KS0632 809 Svar på motion av Ida Legnemark (V): Inför lagliga graffiti väggar i Borås	Fritids- och folkhälsonämnden:- uppdras komplettera införandet av en öppen vägg med andra brottsförebyggande åtgärder eller övergripande styrdokument. Resurser bör också läggas på dialog med utövare, för att på bästa sätt förstå och bemöta det behov som finns. - uppdras genomföra en utvärdering, avseende bland annat mängden klotter, ett år efter den öppna väggens införande. Om utvärderingen visar att klotret ökat ska frågan om att stänga graffiti väggen lyftas till Kommunfullmäktige.	 Delvis genomfört 1 (st)	En arbetsgrupp med representanter för Kulturförvaltningen, Fritids- och folkhälsoförvaltningen, Tekniska förvaltningen, Servicekontoret, Miljöförvaltningen, Borås Stads säkerhetssamordnare, och representanter för utövarna har varit inblandade i frågan. Projektet hade som mål att invigas i samband med No Limit vilket också gjordes med stor framgång. 50 av de planerade 90 metrarna öppen vägg är redan klar och de resterande ca 40 metrarna byggs under våren 2018. Väggen är välanvänd av framför allt lokala målare men även inresta konstnärer från stora delar av Sverige så väggen har lyckats med att etablera sig som ett konstforum för spontanutövande av framför allt graffiti. Pocketparken har potential att användas för fler sorters kulturarrangemang för att göra pocketparken så levande och inbjudande som möjligt. Under våren kommer även arbetet med medborgardialogen och utövarna intensifieras inför kommande säsong. Arbetet med en utvärdering av klottersituationen fortgår och kommer att rapporteras under våren samt efter ett år som planerat. (Fritids- och folkhälsonämnden)

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 95 2014/KS0672 700 Svar på motion av Annette Carlson (M) och Mattias Karlsson (M);	Schysta relationer - ett framgångsrikt projekt Uppdra åt Sociala omsorgsnämnden att permanenta arbetet med Schysta relationer.	 Genomfört 1 (st)	Rapporterat till nämnd 2017 (Sociala omsorgsnämnden)
§ 154 2013/KS0609 110 Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (FP); Gå och rösta!	Ge Valnämnden i uppdrag att ta fram en strategi så att så många som möjligt går och röstar, och därmed förklara motionen besvarad.	 Delvis genomfört 1 (st)	Valnämnden har initierat ett arbete att tillsammans med ett antal nämnder utarbeta strategier. Ett uppstartsmöte har genomförts. Därefter har ett förvaltningsövergripande arbetet tagit vid. Ett statsbidrag har dessutom erhållits för arbetet att öka valdeltagandet. Strategierna planeras att underställas för politiska beslut i respektive berörd nämnd innan sommaren. (Valnämnden)
2017-00117 Svar på motion av Falco Guldenpfennig (KD), Hans Gustavsson (KD), Ingela Hallgren (KD) och Karl-Gustav Drotz (KD): Rusta upp Östermalmsparken	Att Samhällsbyggnadsnämnden, i samverkan med berörda nämnder, får uppdraget att förbättra belysningen och öka tillgängligheten i Östermalmsparken.	 Ej svarat 1 (st)	Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-03-23
2017-00117 Svar på motion av Falco Guldenpfennig (KD), Hans Gustavsson (KD), Ingela Hallgren (KD) och Karl-Gustav Drotz (KD): Rusta upp Östermalmsparken	Att Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att införa Östermalmsparken i grönområdesplanen.	 Ej svarat 1 (st)	Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-03-23
2017-00544 Svar på motion av Anders Österberg (S): Motion: Jämlikhetsutredning - Ja tack! 2017-00427 Svar på motion från Ida Legnemark (V): mänskliga rättigheter är en kommunal angelägenhet- gör Borås till en MR-stad 2017-00216 Svar på motion av Ida Legnemark (V): FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2016-0825 Svar på motion av Hanna Bernholdsson (MP) och Tom Andersson (MP): Borås kan bli Sveriges bästa hbtqkommun	Kommunstyrelsen får ett uppdrag att genomföra en kartläggning av kommunens nuvarande arbete med mänskliga rättigheter samt ta fram ett förslag på Borås Stads fortsatta arbete med att stärka mänskliga rättigheter.	 Ej svarat 1 (st)	Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-03-23

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 194 2015/KS0362 611 Svar på motion av Falco Gùldenpfennig (KD); Inför ett elevombud i Borås Stad	Kommunstyrelsen tar över, från Stadsdelsnämnden Norr, uppdraget att inrätta ett kommunövergripande barn- och elevombud för årskurs F-9 med uppgift att: Utifrån skollagen ge råd och anvisningar till skolor i syfte att stävja kränkande behandling. Kartlägga missförhållanden. Vara ett stöd för barn och familjer då en kränkande situation ändå uppstått.	 Genomfört 1 (st)	Tjänstetillsättning av elevombud är klart. Elevombudet börjar den 13 augusti 2018. (Kommunstyrelsen)
§ 27 2015/KS0654 705 Revidering av Borås Stads bidragsbestämmelser 2016	Fritids- och folkhälsonämndens förslag till förändringar i bidragsbestämmelserna godkänns att gälla fr.o.m. 2016-01-01. Fritids- och folkhälsonämnden uppdras att under 2016 se över vilka effekter de socialt riktade bidragen får samt föreslå förändringar för att systemet ska komma fler föreningar och barn och unga till del.	 Genomfört 1 (st)	De socialt riktade bidragen har stor betydelse för föreningarna som bedriver verksamhet i de av välfärdsbokslutet definierade områdena. Dessa föreningar har normalt svårt att hitta idella ledare och kan inte ta ut medlems- eller träningsavgifter som andra föreningar. Flera föreningar har kunnat erbjuda mer träningstider eller mer öppettider så att fler kan få en meningsfull fritid. En del idrotter har kostnadskrävande utrustning som kan subventioneras via bidraget. För några av våra största föreningar har ett utökat stöd införts för att kunna hålla en kontinuitet i verksamheten som gör föreningen till en stabil part att samverka med. Det finns även möjlighet för dessa att medverka till att nya verksamheter startas i områdena. Bidraget är direkt avgörande för några av föreningarna, då verksamhetskostnader samt avgifter till förbund mm inte kan fördelas ut på de aktiva. FoF dnr; 2015-00245. (Fritids- och folkhälsonämnden)

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 70 2015/KS0422 751 Svar på motion av Marie Fridén (M), Vivi Roswall (M) och Annette Carlson (M); Stärk familjehemmen!	Individ- och familjeomsorgsnämnden tar över, från Stadsdelsnämnden Väster, uppdraget att se över hur Borås Stad kan knyta flera familjehem till sig, förslagsvis genom att studera hur konsultföretagen arbetar, och komma med förslag på åtgärder. Stadsdelsnämnden Väster får också i uppdrag att utreda hur Borås Stad ska arbeta med att stödja placerade barn och ungdomars skolgång. Förslag på åtgärder ska redovisas till Kommunstyrelsen senast den 31 augusti 2016.	 Genomfört 1 (st)	För att öka kvaliteten inom familjehemsvården och på så sätt knyta till sig och öka antalet interna familjehem presenterades ett antal åtgärder i en utredning gällande förstärkt familjehemsvård 2016. Beslut om förstärkt familjehemsvård och därmed att införliva åtgärderna i utredningen fattades vid Individ- och familjeomsorgsnämnden, 2017-05-23. De åtgärder som hittills genomförts är att familjehemsenheten har förstärkts med familjehemsekreterartjänster samt utökning av både socialassistentstöd och metodhandledarstöd. En pedagog har anställts för att arbeta med specifika uppdrag för att förbättra familjehemsplacerade barn och ungdomars skolgång. Avtal för jourfamiljer har upprättats och en jourhemsfamilj har startats upp. En kommunikatör finns tillgå motsvarande 20 % för att arbeta med marknadsföring i syfte att öka kunskap och intresse för att bli familjehem och på så sätt öka rekrytering av interna familjehem. Arbetet att starta utökat stöd i form av möjlighet till telefonkontakt kvällstid och helger har påbörjats. Detta innebär att familjehemssekreterarna kommer att ha beredskapstid kvällar och helger. Facklig samverkan pågår och stödet förväntas starta upp under hösten 2018. Alla familjehemssekreterare har gått en kompetenshöjande utbildning. En uppföljningsplan för målområdena ett ökat antal interna familjehem och ökad kvalitet har upprättats och uppföljning kommer att ske kontinuerligt under året. (Individ- och familjeomsorgsnämnden)
§ 21 2016/KS0099 016 Svar på motion av Alexander Andersson (C): Kommunal beredskap	Alla elever i skolan ska få information om självskydd	 Genomfört 1 (st)	Uppdraget är genomfört. Alla elever i grundskolan har fått information enligt informationsbladet "Så här klarar du dig i tre dygn". Informationen har även varit tillgänglig på arabiska, finska, somaliska, persiska och engelska. Skolorna har även fått ytterligare information om läromedel och arbetsuppgifter som kan användas för att kunna arbeta vidare med ämnesområdet enligt eget bestämmande. (Grundskolenämnden)
§ 134 2014/KS0662 612 Svar på motion av Kerstin Koivisto (Boråsvalet). Utreda möjligheten att inrätta en "prova på" verksamhet för tonåringar liknande den idrottsskola som redan finns för barn	Fritids- och folkhälsonämnden får i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en "prova på" verksamhet, typ idrottsskola för tonåringar.	 Delvis genomfört 1 (st)	Fritids- och folkhälsoförvaltningen delar Boråsvalet och Kerstin Koivistos inställning, om att det ur folkhälsoperspektiv är viktigt med fysisk aktivitet för både kropp och själ. Fritids- och folkhälsoförvaltningen har bland annat ett samarbete med Sports for you, ett projekt i samverkan med SISU Idrottsutbildarna i Borås samt Arbetslivsförvaltningen som syftar till att skapa aktiviteter för ungdomar i olika stadsdelar och sedan lotsa över verksamheten till befintligt föreningsliv. FoF dnr 2014-00238. (Fritids- och folkhälsonämnden)

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
2016-00353 Svar på motion av Lotta Preijde (L), Försöksverksamhet med lärarassistenter på en av Borås Stads skolor	Grundskolenämnden ges uppdraget att utvärdera verksamheten med studiecoacher Av utvärderingen bör det framgå ekonomiska effekter, eventuell påverkan på elevers och lärares upplevelse av studiero och arbetsmiljö, samt om det kan bedömas påverka möjligheten att rekrytera behöriga lärare. Utvärderingen återrapporteras till Kommunstyrelsen när den är genomförd.	 Ej geno mfört	1 (st) Förvaltningschefen skall i samarbete och enligt överenskommelse med de fackliga organisationerna utvärdera uppdraget under våren 2018. (Grundskolenämnden)
2016-00819 Svar på motion av Marie Fridén (M) och Oliver Öberg (M) Bemmanad parklek året runt på Stadsparkens lekplats	Tekniska nämnden och Förskolenämnden får i uppdrag att i samarbete ta fram förslag på parklek med bemanning, i likhet med vad som finns i Göteborg och Stockholm, till Stadsparkens lekplats.	 Ej svarat	1 (st) Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-03-23
Svar på motion Borås behöver riktlinjer för bra lekplatser! KS 2017-00341	Uppdra åt Tekniska nämnden, i samarbete med Förskolenämnden, att ta fram förslag på styrdokument för lekplatser.	 Ej svarat	1 (st) Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-04-13
§ 155 2012/KS0129 701 Svar på motion av Patric Cerny (FP), Annette Carlson (M), Morgan Hjalmarsson (FP), Kerstin Hermansson (C) och Falco Güldenpfennig (KD): Barnrättsstrateg och Pinocchiogrupp – ett måste för en aktiv barnkommun!	Berörd nämnd ska under 2018 redovisa för Kommunstyrelsen hur arbetet med barn och ungas inflytande och delaktighet genomförs.	 Ej svarat	6 (st) Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-04-26

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 135 2016/KS0393 616 Svar på motion av Andreas Cerny (L) och Hamid Fard (L): Företagande för nyanlända - en möjlighet redan under SFI	Uppdra åt Utbildningsnämnden att utreda formerna för och därefter erbjuda en kurs i hur man startar eget företag i Sverige för de elever som studerar på SFI i enlighet med motionens intentioner.	 Genomfört 1 (st)	Slutredovisning i årsredovisning för 2017: Under hösten har Vuxenutbildningen, Arbetslivsförvaltningen och Almi träffats och diskuterat frågan. Almi har kurser för Starta eget. De bidrar med rådgivning, inspiration och finansiering med hjälp av konsultinsatser. Sedan år 2000 har de haft ca 150-200 infoträffar och hjälpt 70-80 individer att starta eget. Oftast anställs landsmän eller andra nysvenskar vilket bidrar till ökade arbetstillfällen. Av de som startar är det ca 30% efter 5 år som fortfarande är verksamma. Denna siffra skiljer sig inte mycket från vanliga svenska företag. För 2018 planeras följande aktiviteter: Jobb Borås kommer i vår att hålla en serie med föreläsningar som de kallar för Framsteget. Föreläsningarna hålls varje onsdag eftermiddag och teman kommer bland annat att vara Starta eget, egenanställning och sociala företag. Alla de elever som vi samarbetar kring är då välkomna. Träffarna informeras om på Sjuhärads samordningsförbunds hemsida, på Jobb Borås Facebooksida och via elevernas handläggare. (Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden)
§ 48 2014/KS0527 005 Svar på motion av Anne-Marie Ekström (FP) och Morgan Hjalmarsson (FP) om fritt trådlöst nätverk i centrum	Kommunstyrelsen ges i uppdrag att under första halvåret 2016 utreda de legala, tekniska och ekonomiska förutsättningarna för inrättandet av fritt trådlöst nätverk i Borås centrum.	 Delvis genomfört 1 (st)	Borås Stad och Borås Energi AB, har kommit fram till att det finns såväl legala som tekniska förutsättningar att bygga ett fritt WiFi-nät på ett antal avgränsade platser i centrala Borås. Ytterligare utredning behövs, för att fastställa hur stort underskott ett fritt WiFi-nät skulle generera och hur detta skulle kunna finansieras. (Kommunstyrelsen)
§ 224 2014/KS0654 739 Svar på motion av Lennart Andreasson (V); Tillgänglighet för personer med permobil	Tekniska nämnden ges uppdraget att utreda möjligheten till ytterligare en tillgänglighetsanpassadtoalett i stadens centrala delar.	 Delvis genomfört 1 (st)	Tekniska förvaltningen har i yttrande tydligt svarat att någon ny byggnad i Stadsparken inte är aktuellt. Tillsammans med LFF och Fof pågår en diskussion om offentlig toalett i planerad renovering av Stadsparksbadet. Inom Orangeriet väggar finns en tillgänglighetsanpassad offentlig toalett. (Tekniska nämnden)
§ 20 2016/KS0508 331 Svar på motion av Marie Fridén (M); TRÅD in i en vacker stad!	Ge Tekniska nämnden i uppdrag att ansvara för att styrdokument om tråd tas fram i enlighet med motionens intentioner.	 Delvis genomfört 1 (st)	Arbetet med att ta fram styrdokumentet är klart. Dokumentet är utskickat på remiss. (Tekniska nämnden)
§ 59 2013/KS0793 220 Svar på motion av Cecilia Andersson (C) och Maj-Britt Eckerström (C): Inför en Trästädsstrategi i Borås	Uppdra åt Kommunstyrelsen att ta fram en Trästädsstrategi i enlighet med motionens intentioner.	 Genomfört 1 (st)	Kommunfullmäktige antog strategin 2018-02-22. (Kommunstyrelsen)

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 175 2016/KS0490 141 Svar på motion av Anne-Marie Ekström (L): Kommunikation med näringsidkare	Ge Kommunstyrelsen i uppdrag att i samråd med berörda nämnder utarbeta en rutin för att kommunicera med enskilda näringsidkare vid större ombyggnationer i staden och vid andra liknande situationer som påtagligt berör verksamheterna. Rutinen ska löpande utvärderas och dokumenteras i samarbete med berörda i syfte att ständigt förbättra den.	— Ej svarat 1 (st)	Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-03-21
2017-00600 Omtag av Orangeriet	Kommunstyrelsen ges uppdraget att skyndsamt genomföra en upphandling för entreprenörer att inkomma med förslag om utformning av driften samt att driva Orangeriet.	— Ej svarat 1 (st)	Följs upp i oktober Anmäld till Stratsys 2018-03-26
§ 230 2014/KS0677 739 Svar på motion av Lennart Andreasson (V); Handikappanpassade toaletter vid Pickesjön och Vänga Mosse	Tekniska nämnden ges uppdraget att göra en förnyad prövning av behovet av tillgänglighetsanpassadtoaletter vid Pickesjön och vid Vänga Mosse samt redovisar uppdraget under 2016.	◆ Delvis genomfört 1 (st)	Arbetet med att göra ett dokument i samarbete med Fritid och Folkhälsoförvaltningen är klart. Dokumentet består av en inventering som ska vara ett beslutsunderlag för om toaletter ska placeras i kommunens natur och friluftsområden. I samarbete med Fritid- och Folkhälsoförvaltningen görs en samlad översyn för att se var de största behoven finns. (Tekniska nämnden)
§ 284 2015/KS0644 514 Antagande av Borås Stads Riktlinjer för parkering	Ge Tekniska nämnden i uppdrag att ansvara för utredning av cykelparkeringsköp.	● Genomfört 1 (st)	Utredning gjord inom ramen för framtagande av "Parkeringsregler för Borås Stad". (Tekniska nämnden)
§ 61 2014/KS0523 824 Svar på motion av Sven-Erik Håkansson (C) och Alexander Andersson (C); Bygg ett aktivitetsområde på Gånghesters stationsområde	Uppdra åt berörda nämnder att utreda och iordningställa ett aktivitetsområde för gammal och ung på det gamla stationsområdet i Gånghester, gärna i samverkan med föreningslivet.	◆ Delvis genomfört 1 (st)	Tillsammans med tidigare stadsdel Öster och Lokalförsörjningsförvaltningen har Fritids- och folkhälsoförvaltningen arrangerat 2 stormöten i Gånghester för att utröna vilka aktiviteter som önskas och kan genomföras vid det gamla stationshuset. Många bra uppslag har kommit fram från de boende i närområdet. Fritids- och folkhälsoförvaltningen har tagit ansvar för en uppsnyggning av området på utsidan stationshusen och förberett för boulespel. Lokalförsörjningsförvaltningen har delvis snyggat till fastigheterna. En utmaning ligger i detaljplanen och trafikverkets inställning till vad som får bedrivas på platsen. Intresseansökningar har kommit in till Lokalförsörjningsnämnden om att få köpa fastigheten och på privat basis utveckla densamma. (Fritids- och folkhälsonämnden)

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 154 2015/KS0361 005 Svar på motion av Leif Häggblom (SD); Digitalisering av löneunderlag	I första hand undersöka möjligheterna till att ge förtroendevalda en direktinloggning till Borås Stads lönesystem. Där man personligen med lösenord fyller i sina kriterier till löneunderlag. Om nu detta är tekniskt ogenomförbart eller blir en för kostsam lösning I andra hand undersöka möjligheterna att via en enklare app få möjlighet att rapportera in löneunderlaget. Där man personligen med lösenord fyller i sina kriterier till löneunderlag.	◆ Delvis genomfört 1 (st)	Arbetet har dragit ut på tiden, Borås Stads leverantör av personalsystem har arbetat med en lösning för just detta. Lösningen har ännu inte kunnat presenteras från leverantören samt att det finns problematik där förtroendevalda även är anställda i Borås Stad vilket gör att dessa grupper i systemet måste separeras för att få en lösning. Vi kommer ta ett nytt grepp i frågan hösten 2018 för att kolla på en lösning med en enklare e-tjänst för förtroendevalda. (Kommunstyrelsen)
§ 217 2014/KS0644 214 Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (FP): Ny detaljplan för del av Nordskogen (Torpa Sjöbo 2:2 m.fl.)	Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att pröva möjligheten att ändra detaljplanen för Nordskogen i syfte att omvandla området till blandstad med flera möjliga användningsområden, såsom bostäder, verksamhetsområde och centrumbildning.	◆ Delvis genomfört 1 (st)	Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2016-01-21 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att i en detaljplaneprocess utreda om fullmäktiges förslag med ändrad markanvändning av industriområdet Nordskogen är lämpligt. Uppdraget har påbörjats genom framtagande av ett nytt planprogram: Nordskogen, Torpa- Sjöbo 2:81 (BN 2015-002395). Planprogrammet finns med i Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsplan och beräknas påbörjas under 2018. (Samhällsbyggnadsnämnden)
§ 218 2014/KS0545 317 Svar på motion av Alexis Mouschopanis (M) och Cecilia Anders-son (C); Lys upp banvallen	Uppdra åt Tekniska nämnden att i samverkan med Fritids- och folkhälsonämnden utreda möjligheterna att belysa nämnda delar av banvallen.	◆ Delvis genomfört 1 (st)	Utredning för belysning och framtida huvudmannaskap för banvallen kommer att göras i samverkan med Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Tekniska förvaltningen uppskattar kostnaden för belysning av sträckan Gånghester-Daljöfors till ca 3,5 mnkr. (Tekniska nämnden)
§ 197 2016/KS0207 005 Svar på motion av Leif Häggblom (SD); Digitalisering av delegationsärenden	Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda de frågeställningar som väcks i motionen samt möjligheterna att hantera sekretesskyddad information digitalt inom ramen för projektet "Nytt ärendehanteringssystem".	● Genomfört 1 (st)	Projektet "nytt ärendehanteringssystem" avslutades den 28 november 2017 och resulterade med att Borås Stad köpte in diarie- och ärendehanteringssystemet Ciceron. För förtroendevalda köptes Ciceron Assisten in som är en lösning för att förverkliga det digitala mötet. I Ciceron Assistent kan sekretessinformation hanteras helt digitalt med en så kallad bank-id lösning. Ärendet har behandlats på Kommunstyrelsens sammanträde den 19 mars 2018 och förklaras genomfört då sekretesskyddad information nu kan hanteras digitalt för distribution till förtroendevalda. (Kommunstyrelsen)

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 250 2014/KS0340 023 Svar på motion av Patric Cerny (FP); att införa karriärtjänsten förstelärare i förskolan	Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för förbättrade karriärmöjligheter för förskollärare.	 Genomfört 1 (st)	Slutredovisat i KS 2018-02-05. (Kommunstyrelsen)
§ 309 2016/KS0337 004 Revidering av Borås Stads arkivregler	Ge arkivmyndigheten i uppdrag att utarbeta rekommendationer och riktlinjer för arkivreglernas tillämpning.	 Delvis genomfört 1 (st)	Arbetet med riktlinjer för arkivreglernas tillämpning pågår och förväntas vara slutfört våren 2018. (Kommunstyrelsen)
§ 21 2016/KS0099 016 Svar på motion av Alexander Andersson (C): Kommunal beredskap	Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda frågan om kommunalt beredskapslager innehållande livsmedel, kemikalier för vattenrening samt bränsle och övrig materiel.	 Delvis genomfört 1 (st)	En "Samverkansgrupp" har bildats under 2017 och de har haft sitt första möte som var positivt. Gruppen kommer vara ett lokalt komplement till ett Sjuhärads gemensamt nätverk som heter "Krissamverkan, Sjuhärad". Gruppen sammankallas av Borås Stad och innehåller representanter från förvaltningar och kommunala bolag som har ansvar för samhällsviktig verksamhet. I gruppen kommer bland annat frågan om beredskapslager av livsmedel, drivmedel och kemikalier för vattenrening lyftas. Gruppen har, som nämnts bildats och ska utvecklas under 2018. (Kommunstyrelsen)

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar
§ 21 2016/KS0099 016 Svar på motion av Alexander Andersson (C): Kommunal beredskap	Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda frågan om en resursplan för kris- och Beredskapsarbetet	◆ Delvis genomfört 1 (st)	<p>I av "Överenskommelse om kommunernas krisberedskap". På grund av Sveriges återuppbyggnad av totalförsvaret och civil försvar har regeringen också avsatt ekonomiska medel 2017-2018 för att påskynda och kvalitetssäkra arbetet. Fler ansvars- och arbetsuppgifter kommer ingå. Områden som skall stärkas är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öka kunskapen om totalförsvaret och kommunens ansvar och roll. • Deltagande i övningsverksamhet. • Stärkt säkerhetsskydd. • Ökad robusthet i samhällsviktig verksamhet och samhällsviktiga funktioner. <p>Fokus har sedan en tid tillbaka varit att stärka det civila försvaret i Sveriges kommuner. Det har utgått både direktiv och finansiering för detta ändamål. CKS har påbörjat ett arbete med att stärka det civila försvaret redan under 2017 men i nära samverkan med krisberedskapsarbetet vilket är ett grundfundament i det civila försvaret. Planering och inventering pågår för att identifiera olika former av förmågor, aktiviteter och åtgärder. En extraresurs har tillsatts i detta arbete. Dock är en ny Överenskommelse mellan MSB och SKL under arbete. Vi inväntar detta arbete men har inledningsvis påbörjat ett arbete med att skapa styrdokument, inventera behov och därefter kunna föreslå ny organisation för Kris- och Beredskapsarbetet. (Kommunstyrelsen)</p>
§ 109 2017/KS0360 024 Pensions- och försäkringsvillkor för förtroendevalda med hänsyn till	Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att förtroendevalda i kommunalabolag också kan omfattas av OPF-KL och GL-F.	◆ Delvis genomfört 1 (st)	<p>Ärendet är delvis utfört, vi har inhämtat uppgifter från hur andra kommuner har valt att hantera frågan samt hur SKL och vår pensionsadministratör KPA tolkar om detta är genomförbart. Det som kvar står är en fråga om det juridiskt kan genomföras, där kommer våra stadsjurister att titta på frågan med hänsyn tagen till Inkomstskattelagen och Aktiebolagslagen. Även en dialog med Arvodesdelegationen kommer att tas innan ärenden kan räknas som slutfört. Ärendet skall vara klart som senast juni 2018 (Kommunstyrelsen)</p>
§ 111 2016/KS0331 003 Översyn av bestämmelserna i allmänna lokala ordningsföreskrifter vad avser användandet av pyrotekniska varor	Uppdra till Kommunstyrelsen att utöver bestämmelserna om användandet av pyrotekniska varor, se över bestämmelserna i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna i Borås kommun.	◆ Delvis genomfört 1 (st)	<p>En omvärldsbevakning har genomförts. Vunna erfarenheter har implementerats i arbetet med att revidera ordningsföreskrifterna. Ett förslag är under utarbetande. Målsättningen är att Kommunfullmäktige får ta ställning under första halvåret 2018. (Kommunstyrelsen)</p>

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2018	Kommentar	
§ 150 2015/KS0198 050 Avveckla mark- och entreprenadverksamheten som erbjuds annan än Borås Stad (Budgetuppdrag 2015)	Att Servicenämnden inte längre ska erbjuda mark- och entreprenadtjänster till vägsamfälligheter, bostadsrättsföreningar och Svenska Kyrkan där dessa aktörer är direktbeställare av tjänsterna. Undantaget detta förbud är akuta VA- arbeten, VA-arbeten isamband med VA- arbete åt kommunalt bolag samt markrenhållning på gångbanor.	◆ Delvis geno mfört	1 (st)	Servicenämnden avvaktar förvaltningsrättens beslut, då ärendet "Avveckla mark- och entreprenadverksamheten som erbjuds annan än Borås Stad" beslutad 2017-08-17 är överklagat och ej vunnit laga kraft. (Servicenämnden)
§ 150 2015/KS0198 050 Avveckla mark- och entreprenadverksamheten som erbjuds annan än Borås Stad (Budgetuppdrag 2015)	Uppdra till Kommunstyrelsen att utreda formerna för en gemensam koncernpolicy i enlighet med vad som tidigare lyfts i ärendet.	◆ Delvis geno mfört	1 (st)	En arbetsgrupp är tillsatt och beredning pågår. Uppdraget är beräknat att kunna slutredovisas under april 2018. (Kommunstyrelsen)

FOOD TRUCKS i Borås Stad

Våra gator, torg och parker är en tillgång för stadens alla invånare och besökare. En levande och attraktiv stadskärna kräver planering och omsorg. Denna broschyr ska vara till hjälp när du planerar försäljning från foodtrucks. Broschyren beskriver villkoren för att få tillstånd för en foodtrucks.

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

POSTADRESS 501 80 Borås BESÖKSADRESS Stadshuset, Kungsgatan 57
TELEFON 033-35 74 00 TELEFAX 033-35 75 07 WEBBPLATS boras.se

TILLSTÅND KRÄVS FÖR FOODTRUCKS

Gatumarken är allmän platsmark och ska vara tillgänglig för alla. Foodtrucks ska följa ordningslagen och fungera tillsammans med boende och besökande i staden. Därför krävs tillstånd för foodtrucks.

TILLSTÅND OCH FÖRHÅLLNINGSGREGLER

» **Livsmedelshantering:** Foodtrucks ska vara godkänd för livsmedelshantering enligt gällande livsmedellagstiftning. Kontakt: Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

» **Vatten/Avlopp:** Vatten och avlopp finns ej att tillgå på platsen. Det krävs att varje foodtruck kan hantera detta själva, t.ex. genom ett slutet system. Tömning av grävatten och fettavskiljare skall följa Borås Stads regelverk. Inga kopplingar till det kommunala nätet får göras.

» **Avfallshantering:** Sopor ska tas omhand av tillståndsinnehavaren och dagligen forslas bort från platsen. Städning ska göras dagligen inom en radie av 10 meter från foodtrucken detta inkluderar även uppställningsytan.

» **Brandfarligt gods:** Foodtruck ska följa de regler som finns för hantering av brandfarligt gods, till exempel gasol. Kontakt: Räddningstjänsten.

ANSÖKAN

Ansökan görs till Borås City Samverkan AB via mail info@borascity.se.

UTBREDNING OCH PLACERING

Borås Stad har en karta som visar på vilka platser som foodtrucks får uppställas på. Ytorna är anpassade med tanke på framkomligheten för både fotgängare och trafik. I ytan ingår också försäljningsytan. Kartan uppdateras efter hand – den senaste versionen finns på boras.se/foodtruck.

Foodtrucken ska placeras enligt skiss inom det bestämda stråket på gatan.

Tänk på att

- Som foodtrucks räknas modell ”husbil”, släp och container är ej godkända.
- Ingrepp/fastsättning av markiser, väderförankringar eller dyl i markbeläggningen får ej göras.
- Området omkring foodtrucken skall hållas i ordning och städas dagligen. Papperskorgar ska finnas intill foodtrucken.
- Möbler så som en cafégrupp får uppställas på den ansökta ytan.
- Alla villkor och andra påpekande från Borås Stad eller Polisen ska följas, annars kan tillståndet dras in under pågående ansökt uppställningstid.

Nr 92

Utökat tomträttsavtal för Sandared 1:591

2018-06-04 Dnr KS 2017-00587

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Utökat tomträttsavtal för Sandared 1:591

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att besluta

Godkänna tilläggsöverenskommelsen till tomträttsavtal för Sandared 1:591, med Sandareds Tennisklubb.

Ärendet i sin helhet

Mellan Sandareds Tennisklubb och Borås Stad finns tomträttsavtal upprättat 1990-01-01 för idrottsändamål.

Detaljplan 1490K-P1211 för området kring tennishallen i Sandared vann laga kraft 2015-05-25. Syftet med detaljplanen var att skapa en sammanhållen tennisanläggning och detaljplanen möjliggör utbyggnad av 3 stycken nya tennisbanor (utomhus) för klubben, i direkt anslutning till tennishallen. För att genomföra detaljplanen pågår lantmäteriförrättning för att anpassa Sandared 1:591 till de nya förhållandena, då det aktuella området genom fastighetsreglering förs till Sandared 1:591 från den kommunala fastigheten Sandared 1:77.

I intentionsavtal tecknat 2016-02-22 kom Borås Stad och Sandareds Tennisklubb överens om att ett tilläggsavtal till gällande tomträttsavtal ska tecknas, samt hur tomträttsavgälden för det tillkommande området skulle bestämmas.

Tennisbanorna är utbyggda och område som omfattas av tilläggsavtalet disponeras i dag av tennisklubben. Avtalet innebär således en anpassning till rådande förhållanden. De gällande arrendeavtalen för tennisbanor inom den kommunala fastigheten Sandared 1:88 kommer att sägas upp.

Det utökande området består av anlagda tennisbanor, om 3837 m² och genom fastighetsreglering ökas Sandared 1:591 från 5645 m² till 9482 m²

Parterna har kommit överens om att den årliga avgälden ska vara 42 669 kr/år, i enlighet med intentionsavtalet. Enligt intentionsavtalet ska den nya avgälden ändras till 40 500 kr, baserat på en total areal om 9000 kvm. För varje kvadratmeteravvikelse från ovan nämnda 9000 kvm förändras avgälden med 4,50 kr.

I och med utvidgningen av tomträtten blir den nya årliga tomträttsavgälden 42 669 kr, d.v.s. 10 944 kr högre än nuvarande avgäld. (31 725 kr/år.)

Beslutsunderlag

1. Tilläggsöverenskommelse, daterat 2018-03-15
2. Gällande tomträttsavtal, daterat 2008-12-17
3. Karta med det till tomträtten tillkommande området.
4. Intentionsavtal
5. Översiktskarta

Tom Andersson
Kommunalråd

Elisabeth Eickhoff
Avdelningschef

Översiktskarta

I anslutning till tomträttsavtalet för fastigheten Sandared 1:591 träffas härmed mellan Borås Stad, 212000–1561 och Sandareds Tennisklubb 864501-2918, här nedan kallad tomträttshavaren, följande

TILLÄGGSÖVERENSKOMMELSE

Genom fastighetsreglering ökas fastigheten Borås Sandared 1:591 från 5645 m² till 9482 m²

Borås Stad har tidigare med nuvarande innehavare av tomträtten träffat överenskommelse i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 1990-04-19, § 58. Avgälden regleras i 10 – årsperioder och den nuvarande perioden varar till 2019-12-31. Tomträttsavgälden för Sandared 1:591 utgör 31 725 kr per år under avgäldsperioden 2010-01-01 – 2019-12-31.

I en nu pågående fastighetsreglering kommer ett område om 3837 m² att tillföras Sandared 1:591 från Sandared 1:77.

Enligt intentionsavtal undertecknat 2016-02-22 ska den nya avgälden ändras till 40 500 kr baserat på en total areal om 9000 kvm. För varje kvadratmetersavvikelse från ovan nämnda 9000 kvm förändras avgälden med 4,50 kr.

Till följd härav överenskommets mellan Borås Stad genom dess Kommunstyrelse och tomträttshavaren om följande ändringar med avseende på tomträttsavtalet som i övrigt gäller i tillämpliga delar.

1. Borås Stad utvidgar upplåtelsen med tomträtt av fastigheten Sandared 1:591 i Borås till att gälla i hela Sandared 1:591 omfattande en areal om 9482 m².
2. Från den dag fastighetsbildningen vunnit laga kraft utgår den årliga tomträttsavgälden med FYRTIOTVÅTUSENSEXHUNDRASEXTIONIO(42 669) kronor. Avgälden avser tiden till dess avtalet är föremål för omreglering 2019-12-31.
3. Borås stad ombesörjer ansökan om anteckning i fastighetsregistret med anledning av ändringen i tomträttsavtalet och tomträttsinnehavaren förbinder sig att biträda denna ansökan.

Avtalsvillkoren i övrigt är oförändrade.

Detta tilläggsavtal har upprättats i två exemplar varav Borås Stad och tomträtthavaren tagit var sitt.

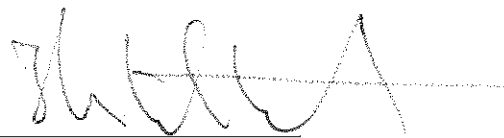
Borås 2018

Borås 2018

15/3 - 2018

Borås Stad
Kommunstyrelsen

Sandared TK

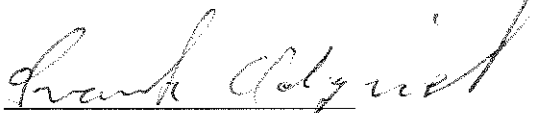
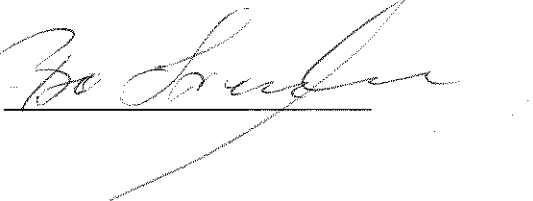
Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Löwenadler Davidsson
Ordförande

Elisabeth Eickhoff
Markchef

Borås Stads namnteckning bevittnas:

Tomträtthavarens namnteckning bevittnas:

Översiktskarta

Rödmarkerat område = tillkommande tomträtsyta

Fastighet: Sandared 1:591
 Adress:
 Tomträttshavare: Sandareds Tennisklubb
 Personnummer: 864501-2918
 Avgäld per år: 22.560

LANTMÄTERIET

Ink. 2009-05-12

Ärende nr.....

LANTMÄTERIET

Ink. 2009-01-23

Ärende nr.....

LANTMÄTERIET

Avgäld per kvartal: 5.640 Ink. 2009-06-17

Det ursprungliga tomträttsavtalet (nedan kallat tomträttsavtal) är upprättat 1990-01-01 och är inskrivet 1990-10-01. Ärende nr.....

ÄNDRINGSAVTAL TILL TOMTRÄTTSAVTAL

Nu gällande avgäldperiod utgår 2009-12-31. Med stöd av bestämmelserna i tomträttsavtalet och enligt gällande lag har kommunfullmäktige 2008-10-16 beslutat att tomträttsavgälden för Sandared 1:591 under kommande avgäldperiod skall bestämmas med ledning av 846000 kronor och en avgäldsrenta på 3,75 procent.

Till följd härav överenskommes mellan Borås kommun genom dess kommunstyrelse och Sandareds Tennisklubb om följande ändringar med avseende på tomträttsavtalet som i övrigt gäller i tillämpliga delar.

1. Den årliga avgälden under kommande avgäldperiod 2010-01-01—2019-12-31 skall utgöra 31.725 kronor.
2. Inskrivning av detta avtal ombesörjes och bekostas av kommunen.

Detta ändringsavtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav kommunen och Sandareds Tennisklubb har tagit var sitt.

Borås 08/2/17
 Borås Stad
 Kommunstyrelse

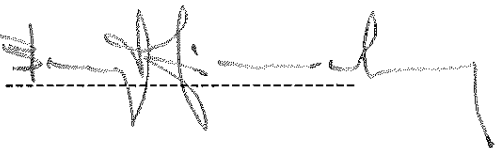
 Ulrik Nilsson

 Elisabeth Eickhoff

Bevittnas:

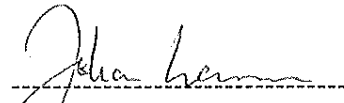

Borås 2008-11-25

LANTMÄTERIET

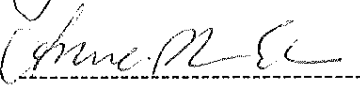
Ink. 2009-08-19

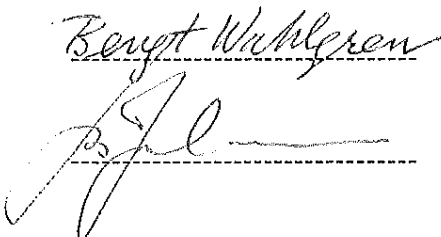
Ärende nr. 25334

 Sandareds Tennisklubb

Bevittnas:

Fastighet: Sandared 1:591 i Sandhults socken, Borås kommun
Adress: Gröna Vallens väg, 510 40 Sandared
Avgäld per år: 17.000 kronor.
Areal: 5 645 m².

Mellan Borås kommun genom dess fastighetsnämnd och Sandareds Tennisklubb, Promenaden, 510 40 Sandared, här nedan kallad tomträttshavaren, har jämlikt kommunfullmäktiges bemyndigande (beslut 1990-04-19 §58) träffas följande

TOMTRÄTTSAVTAL

1. Kommunen upplåter för idrottsändamål från och med den 1 januari 1990 till tomträttshavaren med tomträtt fastigheten Sandared 1:591 i Sandhults socken, Borås kommun.
2. Årliga tomträttsavgälden utgör om ej annat överenskommes eller av domstol bestämmes Sjuttontusen (17.000) kronor. Tomträttsavgälden, i vilken ej ingår anläggningsavgift enligt va-taxa, betalas kvartalsvis i förskott senast sista vardagen före varje kvartals början.
3. På fastigheten uppförd byggnad skall av tomträttshavaren väl underhållas. Om den förstörs eller skadas av eld eller på annat sätt, skall den inom av kommunen bestämd skälig tid ha återuppbyggt eller reparerats, såvida icke annan överenskommelse träffats mellan kommunen och tomträttshavaren.
4. Jämväl obebyggd del av fastigheten skall hållas i vårdat skick.
5. För kontroll av detta avtals tillämpning är tomträttshavaren pliktig att lämna kommunen erforderliga upplysningar och tillfälle till besiktning.
6. Tomträttshavaren får utan kommunens medgivande upplåta panträtt och nyttjanderätt i tomträtten. Servitut eller annan särskild rättighet får däremot ej upplåtas utan sådant medgivande.
7. För avgäldsreglering gäller de i lagen angivna minimiperioderna om tio år, varvid den första perioden räknas från 1 januari 1990.
7. Enligt lag äger endast kommunen uppsäga tomträttsavtalet varvid gäller de i lagen angivna minimiperioderna, den första om sextio år och varje följande om fyrtio år. Den första perioden räknas från 1 januari 1990.

8. Det åligger tomträttshavaren att svara för att fullgöra alla fastigheten och tomträtten avseende, på upplåtelse tiden belöpande, nu förefintliga och framledes uppkommande utskylder och förpliktelser av vad slag de vara må.
9. Tomträttshavaren skall på sätt som anges i jordabalken söka inskrivning av tomträtten. Samtliga kostnader för inskrivningen erläggas av tomträttshavaren.

Vid överlåtelse av tomträtten åligger det tomträttshavaren att till kommunen omedelbart göra anmälan om överlåtelsen.

10. Tomträttshavaren medger att kommunen eller annan, som därtill har dennes tillstånd, må framdraga och vidmakthålla ledningar i eller över fastigheten med erforderliga ledningsstolpar och infästningsanordningar å byggnad, där sådant utan avsevärd olägenhet för tomträttshavaren kan ske. Tomträttshavaren är pliktig att utan ersättning tåla härmed förenat intrång och nyttjande, men är berättig till ersättning för skada på byggnad eller annan anläggning på fastigheten.
11. I övrigt gäller vad i jordabalken eller eljest i lag stadgas om tomträtt.

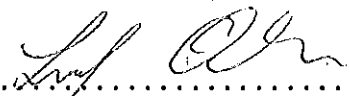
Detta avtal har upprättats i två exemplar varav kommunen och tomträttshavaren tagit var sitt.

Borås 1989⁸⁹

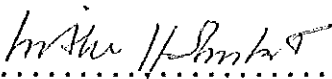
Sandared 1989-11-01

Borås kommun genom
dess fastighetsnämnd

Sandareds Tennisklubb

.....
Leif Olsson

.....

.....
Lars Åke Holmkvist

Bevittnas:

Bevittnas:

.....
.....

.....
.....

Mellan **Borås Stad**, Kommunstyrelsen, 501 80 Borås, nedan kallad kommunen, och **Sandareds Tennisklubb**, org,nr 864501-2918, Promenaden 3, 518 22 Sandared, nedan kallad klubben träffas följande

INTENTIONSAVTAL

Bakgrund

En ny detaljplan, 1490K-P1211 Sandared 1:77 och 1:591, har tagits fram för området kring Tennishallen i Sandared för att möjliggöra utbyggnad av bland annat tre nya tennisbanor för klubben i direkt anslutning till tennishallen. För att kunna genomföra intentionerna i detaljplanen skall fastighetsbildning ske där Sandared 1:591 anpassas till den nya detaljplanen. Sandared 1:591 är upplåten med tomträtt. En tomträtt måste alltid följa hel fastighet vilket även innebär att ett ändringsavtal för tomträten måste upprättas. Dessutom har klubben i dagsläget ett arrendeavtal från 4 mars 1997 där man på två områden av kommunens fastighet Sandared 1:88 arrenderar mark för sammanlagt fyra tennisbanor. Detta arrendeavtal kommer i och med byggandet av de tre nya banorna att upphöra vilket ger kommunen möjlighet att planlägga marken för annan exploatering.

Fastighetsbildning

Fastighetsbildningen, som sker genom en lantmäteriförrättning, innebär att en del av Sandared 1:77 överförs till Sandared 1:591. Därtill skall ett område överföras från Sandared 1:591 till 1:77 för att möjliggöra för kommunen att genomföra planläggning, fastighetsreglering och bostadsexploatering på angränsande fastighet Sandared 1:81.

Kostnaden för ovanstående fastighetsbildningsåtgärder fördelas av fastighetsbildningsmyndigheten så att:

- Klubben skall bekosta den del av förrättningen som rör utökning av tomträten och innebär överföring av mark från Sandared 1:77 till 1:591.
- Kommunen skall bekosta den del som rör överföring av mark från Sandared 1:591 till 1:77.

Kommunen ska söka denna fastighetsbildning och klubben bistår i och med detta avtal ansökan.

Ändring av tomträttsavtal

Det ursprungliga tomträttsavtalet (nedan kallat tomträttsavtalet) är upprättat 1990-01-01 och är inskrivet 1990-10-01. Avgälden regleras i 10-årsperioder och den nu gällande perioden varar till 2019-12-31. Med stöd av den nya detaljplanen kommer fastigheten Sandared 1:591 genom fastighetsbildning att utökats till att omfatta cirka 9 000 kvm. Den exakta storleken fastställs i lantmäteriförrättningen. Till följd härav skall tomträttsavtalet ändras så att storleken och avgälden anpassas till den nya fastigheten enligt nedan.

1. Storlek

Tomträttens storlek ändras från 5 645 kvm till cirka 9 000 kvm, se ovan.

2. Avgäld

Den årliga tomträttsavgälden för den nu gällande perioden ändras till fyrtyotusenfemhundra (40 500) kronor. Tomträttsavgälden betalas även i fortsättningen kvartalsvis i förskott. Avgälden beräknas på ett markvärde om 150 kr/kvm med en avgäldsrenta på 3,00 %. För varje kvadratmeters avvikelse från ovan nämnda 9 000 kvm förändras avgälden med 4,50 kr.

3. Övergång mellan nytt och gammalt tomträttsavtal

I samband med att nu gällande arrendeavtal upphör skall klubben, som arrendeavtalet stadgar, stå för samtliga kostnader och allt ansvar för iordningställande och avröjning av de arrenderade områdena. Arrendeområdena skall vara avröjda senast 31 december 2016 och parterna är överens om att arrendeavtalet upphör detta datum. Intentionen är att det nya tomträttsavtalet skall träda ikraft samma dag som det nuvarande arrendeavtalet upphör. Klubben får dock ta i anspråk området för hela den framtida fastigheten Sandared 1:591 i och med att detta avtal undertecknas. Av klubben inbetalda arrendeavgifter för överskjutande dagar kommer att regleras så att klubben inte behöver betala dubbel avgift för någon dag efter det att det nya tomträttsavtalet trätt ikraft. Alla kostnader för iordningställande av marken inom den nya tomträten bekostas av klubben.

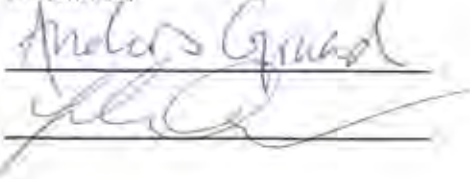

Detta avtal har upprättats i två lika lydande exemplar, av vilka fastighetsägaren och tomträttshavaren tagit var sitt exemplar.

Borås den 19/2 2016

BORÅS STAD, Kommunstyrelsen

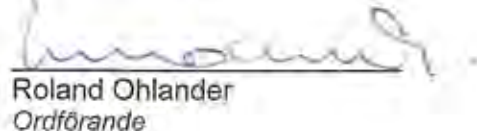

Elisabeth Eickhoff
Markchef

Bevittnas:

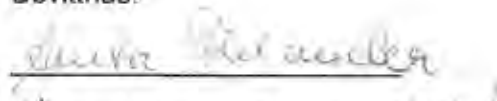
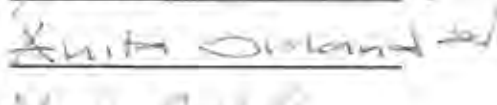

Sandared den 20/2 2016

SANDAREDS TENNISKLUBB

Roland Ohlander
Ordförande

Bevittnas:

Nr 93

Partistöd 2018 (Miljöpartiet de Gröna)

2018-06-18 Dnr KS 2018-00118 1.1.1.4

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Partistöd till Miljöpartiet de Gröna i Borås kan utbetalas.

Ärendet i sin helhet

Miljöpartiet i Borås har inkommit med en skriftlig redovisning av hur partistödet för år 2017 har använts. Till redovisningen finns ett granskningsintyg bifogat.

Fullmäktige skall fatta beslut om utbetalning av partistöd 2018 kan ske.

Beslutsunderlag

1. Redovisning från Miljöpartiet de Gröna

Ulf Olsson
Kommunalråd

Göran Björklund
Kommunsekreterare

miljöpartiet de gröna

Till Borås Stad

Redovisning partistöd för Miljöpartiet de Gröna Borås

Period avser 2017-01-01 till 2017-12-31

Intäkter 2017

Partistöd: 361 263 kr

Utbildningsbidrag: 42 821 kr

Kostnader

Utbildning, lokalhyra, möten, opinionsbildande verksamhet: 276 654 kr

Serviceavgift medlemssystem, utbildning mm: 16945 kr

Sparade medel till val: 110 485 kr

Miljöpartiet Borås

Kjell Hjalmarsson

Ordförande

Anna-Karin Gunnarsson

Ordförande

miljöpartiet de gröna

Granskningsrapport

Enligt 11§ ska en mottagaren utsedd särskild granskare granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottageren har använt partistödet.

Parti: Miljöpartiet de Gröna Borås

Perioden: Avser 2017-01-01 till 2017-12-31

Nedanstående person är utsedd att granska Miljöpartiet i Borås redovisning av hur det lokala partistödet har använts för verksamhetsåret 2017.

Den redovisning som inlämnats till Borås Stad från Miljöpartiet ger en rättvisande bild av hur det lokala partistödet har använts.

Eva Theen Johansson

Utsedd granskare

Nr 94

Uppföljning av Handlingsplan 2017 för ett tillgängligt samhälle

2018-06-18 Dnr KS 2017-00460 739

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Informationen läggs till handlingarna.

Sammanfattning (Ärendet i sin helhet)

Borås Stads program för ett tillgängligt samhälle 2017-2020 visar kommunens ambitioner för att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv i Borås. Ytterst handlar det om alla människors lika värde och rätt att delta i samhället. Syftet med programmet är att ge vägledning för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får samma möjligheter som andra att utöva sina demokratiska rättigheter och skyldigheter. En handlingsplan med konkreta åtgärder kopplade till programmet ska driva fortlöpande verksamhetsutveckling. Sex nämnder har haft uppdrag i handlingsplanen 2017 som här redovisas.

Ärendet i sin helhet

Borås Stads program för ett tillgängligt samhälle 2017-2020 visar kommunens ambitioner för att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv i Borås. Ytterst handlar det om alla människors lika värde och rätt att delta i samhället. Syftet med programmet är att ge vägledning för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får samma möjligheter som andra att utöva sina demokratiska rättigheter och skyldigheter. En handlingsplan med konkreta åtgärder kopplade till programmet ska driva fortlöpande verksamhetsutveckling. Sex nämnder har haft uppdrag i handlingsplanen 2017 som här redovisas.

Borås Stad vill förstärka sina insatser för att göra samhället mer tillgängligt för alla. Kommunen ska ge information, stöd och råd samt utveckla former för samverkan med näringsliv och organisationer. Nämnder och styrelser ansvarar för att ha med personer med funktionsnedsättning när man planerar och driver sin verksamhet. Programmet ska leda till åtgärder för att undanröja de brister och hinder som idag finns för tillgänglighet, delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning. Borås Stads prioriterade områden är hämtade ur FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess 50 artiklar. Varje utvalt område konkretiseras till

åtgärder i en handlingsplan. Synpunkter från personer med funktionsnedsättning ska kontinuerligt beaktas. Från 1 januari 2015 är bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning en form av diskriminering i diskrimineringslagen.

Beslutsunderlag

1. Beslutsförslag, Uppföljning av Handlingsplan 2017 för ett tillgängligt samhälle
2. Fullmäktigeskrivelse, Uppföljning av Handlingsplan 2017 för ett tillgängligt samhälle
3. 2018-02-28 Uppföljning av Handlingsplan 2017 för ett tillgängligt samhälle från Sociala omsorgsnämnden

Malin Carlsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Avdelningschef

Uppföljning av Handlingsplan 2017 för ett tillgängligt samhälle

Sociala omsorgsnämndens beslut

Sociala omsorgsnämnden beslutar att godkänna uppföljningen av handlingsplanen för ett tillgängligt samhälle 2017 samt översända densamma till kommunfullmäktige.

Ärendet i sin helhet

I samband med Kommunfullmäktiges beslut till ny nämndsorganisation (Kommunfullmäktige 2016-03-17) fick Sociala omsorgsnämnden ett särskilt uppdrag avseende tillgänglighet.

I samband med den nya nämndsorganisationen uttrycktes en oro för att de nya facknämnderna skulle utveckla ett ”stuprörstänk” där det egna ansvarsområdet kunde gå ut över det allmänt bästa. En rad frågor definierades som berör mer än en nämnd, ett exempel var här tillgänglighetsfrågorna.

Samarbetsuppdraget syftar till att säkra en helhetssyn utifrån kommunens och medborgarnas bästa.

För att genomföra samarbetsuppdraget finns Programmet för ett tillgängligt samhälle med tillhörande handlingsplan. Under 2017 har berörda förvaltningar arbetat med handlingsplanen.

Beslutsunderlag

1. Uppföljning av handlingsplan för ett tillgängligt samhälle 2017

Beslutet expedieras till

1. Kommunfullmäktige

Yvonne Persson
Ordförande

Monica Svensson
Förvaltningschef

Uppföljning av handlingsplan för ett tillgängligt samhälle 2017

Sociala omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Uppföljning av handlingsplan	4
2.1 Kommunstyrelsen	4
2.2 Tekniska nämnden	5
2.3 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	5
2.4 Arbetslivsnämnden	6
2.5 Sociala omsorgsnämnden	7

Bilagor

Bilaga 1: Utredning - Behov av träffpunkt för personer med psykisk ohälsa som inte har daglig sysselsättning

1 Inledning

Borås Stads program för ett tillgängligt samhälle visar kommunens ambitioner för att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv i Borås. Ytterst handlar det om alla människors lika värde och rätt att delta i samhället. Syftet med programmet är att ge vägledning för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får samma möjligheter som andra att utöva sina demokratiska rättigheter och skyldigheter. Från 1 januari 2015 är bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning en form av diskriminering i diskrimineringslagen. Programmet bygger på Borås Stads vision att medborgarna ska vara medskapare och få ett reellt inflytande på stadens utveckling. Borås Stad vill förstärka sina insatser för att göra samhället mer tillgängligt för alla. Kommunen ska ge information, stöd och råd samt utveckla former för samverkan med näringsliv och organisationer. Nämnder och styrelser ansvarar för att ha med personer med funktionsnedsättning när man planerar och driver sin verksamhet.

Programmet ska leda till åtgärder för att undanröja de brister och hinder som idag finns för tillgänglighet, delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning. Borås Stads prioriterade områden är hämtade ur FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess 50 artiklar. Varje utvalt område konkretiseras till åtgärder i en handlingsplanen. En handlingsplan med konkreta åtgärder kopplade till programmet ska driva fortlöpande verksamhetsutveckling. Synpunkter från personer med funktionsnedsättning ska kontinuerligt beaktas.

2 Uppföljning av handlingsplan

2.1 Kommunstyrelsen

Stat us	Uppdrag	Beskrivning
	Öka möjligheten till delaktighet och inflytande för unga med funktionsnedsättning	I syfte att se till att alla unga har lika stora möjligheter till delaktighet och inflytande. Redovisas till Sociala omsorgsnämnden senast 30/6 2017, se handlingsplan.
	Utveckla en systematik i samverkan med näringslivet för att ge fler personer med funktionsnedsättning arbete.	Skapa ett varierat utbud av yrkesinriktningar för att medverka till att alla ska få ett arbete. Rapporteras till Sociala omsorgsnämnden 30/6 2017, se handlingsplan.
	Borås Stads kultur- och fritidsutbud ska vara öppet för alla. Ställningstagande till att införa ett "Följa med kort".	Personer med funktionsnedsättning upplever inte att det alltid är möjligt att delta i det utbud som finns. Rapporteras till Sociala omsorgsnämnden 30/6 2017, se handlingsplan.

Öka möjligheten till delaktighet och inflytande för unga med funktionsnedsättning

Inledningsvis gjordes en omvärldsbevakning, för att se hur andra kommuner arbetar för att öka möjligheterna till inflytande för unga med funktionsnedsättning. Lunds kommun har arbetat aktivt och framgångsrikt med frågan under flera års tid. De har även tagit fram en metodbok för att sprida arbetet till andra kommuner, vilken delvis finansierats av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF). Borås Stad och Lunds kommun har tidigare samarbetat och utbytt erfarenheter i ungdomsfrågor och det finns många likheter i hur kommunerna ser på ungas inflytande och livsvillkor. Efter ett studiebesök i Lund och ett uppföljande möte i Borås bestämdes att metoden "inflytandecafé" ska prövas i Borås, som ett första steg i att förbättra möjligheten till inflytande för unga med funktionsnedsättning. Inflytandecafé kan beskrivas som en mötesplats med fokus på ungas möjlighet att uttrycka sina åsikter i, för dem, viktiga frågor. Två inflytandecaféer kommer att hållas under hösten 2017. Efter träffarna kommer en utvärdering att göras för att se hur inflytandecaféerna kan utvecklas och utökas. Ungdomsstrategen kommer att ansvara för att träffarna genomförs och att det sker i samverkan med personal och elever på Bergslenagymnasiet. Ungdomsrådet kommer att finns med i arbetet. Träffarna kommer att hållas på Brygghuset. Förhoppningen är att de ska kunna bli ett bestående och flexibelt koncept, och ständigt anpassas utifrån målgruppens önskemål och förutsättningar.

Utveckla en systematik i samverkan med näringslivet för att ge fler personer med funktionsnedsättning arbete.

Kommunstyrelsen ser stora möjligheter att utveckla en samverkan med näringslivet för att ge fler personer med funktionsnedsättning arbete. Förutsättningar för samverkan skapas genom att representanter från staden/ansvariga förvaltningar träffar de sju företagarföreningar som finns i Borås, informerar och svarar på frågor. Detta skulle även kunna vara ett tema vid någon av de företagsluncher som anordnas. Stadsledningskansliets Näringslivsenhet kan hjälpa till att förmedla kontakter. Det är dock viktigt att syftet och regelverk kring vad som gäller är enkelt och tydligt samt att eventuell administration för företaget och kontaktytor med mentor/ handledare är enkelt och tydligt utformat. Berörda nämnders ansvar och roller i detta arbete behöver bli tydligt. Kommunstyrelsen kommer under hösten att bjuda in nämnderna för att konkretisera hur samverkansformerna kan utvecklas.

Borås Stads kultur- och fritidsutbud ska vara öppet för alla. Ställningstagande till att införa ett "Följa med kort".

Se separat ärende Dnr: 2016/KS0362, Möjlighet att införa "Följa med- kort"
Kommunstyrelsen beslutade 19/6: Kommunstyrelsen ställer sig positiv till utredningens förslag till att införa "Följa med- kort". Kommunstyrelsen ställer sig positiv till utredningens förslag att Fritids- och folkhälsonämnden får ansvara för administration och tillståndsgivning av korten. Ärendet översänds till Fritids- och folkhälsonämnden för fortsatt handläggning.

2.2 Tekniska nämnden

Stat us	Uppdrag	Beskrivning
●	Skapa ytterligare offentliga handikapptoaletter i centrum. Utred möjligheten till en bemannad toalett.	Det finns ett behov av flera handikapptoaletter i centrum. Rapporteras till Sociala omsorgsnämnden 31/12 2017, se handlingsplan.

Skapa ytterligare offentliga handikapptoaletter i centrum. Utred möjligheten till en bemannad toalett.

Utredning gjord. Toaletten i Orangeriet kan användas när verksamheten är igång där. Under större arrangemang kommer arrangören i samråd med Tekniska förvaltningen att placera ut toaletter i centrum. På sikt så bör toalettfrågan lösas när Stadsparksbadet byggs ut i nästa etapp.

2.3 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Stat us	Uppdrag	Beskrivning
●	Utbildningsnämnden har aktivitetsansvaret för ungdomar 16-20 år. Utveckla en modell för att säkerställa att ungdomar i och efter gymnasiet slussas till nästa steg, kan handla om sysselsättning.	Vi har idag ungdomar som inte kommer till sysselsättning utan blir "hemmasittare". Rapporteras till Sociala omsorgsnämnden 31/12, se handlingsplan.
◆	Utöka antalet platser i kommunens egna verksamheter för det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) för gymnasiesärskolans elever.	Kommunens förvaltningar och bolag har få praktikplatser i förhållande till privata näringslivet. Rapporteras till Sociala omsorgsnämnden 31/12, se handlingsplan.

Utbildningsnämnden har aktivitetsansvaret för ungdomar 16-20 år. Utveckla en modell för att säkerställa att ungdomar i och efter gymnasiet slussas till nästa steg, kan handla om sysselsättning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har ansvaret för att löpande hålla sig informerad om hur ungdomar i kommunen som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning, är sysselsatta. (Aktivitetsansvar) För aktivitetsansvaret finns ett dataregister som uppdateras automatiskt en gång per dygn. Registret skapar en lista över de ungdomar som inte har någon aktiv skolenhet på nationellt program pålagd på sig i skoldatasystemet. Syftet är att hela tiden vara informerad om vad ungdomarna gör och redovisa vilka åtgärder som erbjuds. En person som börjar studera ett nationellt program, får en gymnasieexamen, flyttar från Borås eller fyller 20 år avförs automatiskt från listan. Gymnasie- och

vuxenutbildningsförvaltningen samarbetar med Arbetslivsförvaltningen/ Jobb Borås i att erbjuda ungdomarna lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand riktas mot utbildning vilket är Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ansvar. Jobb Borås erbjuder andra åtgärder. Samverkan mellan förvaltningarna fungerar enligt en gemensamt framtagen modell. Respektive aktör är klar över sin roll och sitt uppdrag. Att nå alla ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret och inte är i någon aktivitet är en stor utmaning. Det uppsökande arbetet behöver fortsatt utvecklas och utökas och nya kontaktvägar bör prövas.

Utöka antalet platser i kommunens egna verksamheter för det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) för gymnasiesärskolans elever.

Nuvarande behov av APL-platser är årligen drygt fyrtiotal. Komplexiteten när det gäller gymnasiesärskolans elever är att platsen efter genomgången utbildning förväntas övergå i en anställning eller sysselsättning. Det fylls kontinuerligt på med elever i förvaltningar som tar emot elever. Elevernas stödbehov har ökat vilket ökar komplexiteten ytterligare. För gymnasiesärskolans del bör liknande upplägg eftersträvas som Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har avseende APL-platser i gymnasieskolan. Sedan 2014 inbjuds årligen stadens olika förvaltningar och bolag till dialogmöten. Syftet är att säkerställa att gymnasieskolornas behov av APL-platser tillgodoses. Mötena har lett till att kontakt med bolagen har etablerats och vidmakthållits, med förvaltningarna sker kontakterna via programråden. Arbetet på skolorna fortgår på programnivå med rektor som ansvarig. På motsvarande sätt bör kontakt för samverkan mellan gymnasiesärskolan och stadens förvaltningar och bolag etableras. Initialt skulle information om gymnasiesärskolans behov av APL-platser kunna lyftas vid samma möte där gymnasieskolans behov diskuteras. Därefter utses en kontaktperson för gymnasiesärskolan som håller i kontakterna med förvaltningarna och samverkar kring frågan. Att inrätta fasta APL-platser i vissa förvaltningar enligt tidigare modell kan prövas på nytt, men alla förvaltningar och bolag bör ha ansvar för och beredskap att kunna ta emot elever från gymnasiesärskolan.

2.4 Arbetslivsnämnden

Stat us	Uppdrag	Beskrivning
	Öka möjligheterna för personer med särskilt anställningsstöd att få ett arbete inom Borås Stad.	Borås Stad är den största arbetsgivaren i kommunen och bör kunna öka antal anställda med särskilt anställningsstöd som har någon form av funktionsnedsättning. Rapporteras till Sociala omsorgsnämnden 31/12 2017, se handlingsplan.

Öka möjligheterna för personer med särskilt anställningsstöd att få ett arbete inom Borås Stad.

Arbetslivsförvaltningen redovisning för insatser som förvaltningen gör för personer med funktionsnedsättning verksamheten är under Jobb Borås. Verksamheten har fyra prioriterade målgrupper för arbetet på Jobb Borås, vilket är samma som Arbetsförmedlingens utsatta grupper.

- Ungdomar som är arbetslösa med endast förgymnasial utbildning

- Arbetslösa utomeuropeisk födda
- Arbetslösa med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- Arbetslösa äldre än 55-64 år (en mycket liten grupp)

Verksamheten ser två anledningar till långtidsarbetslöshet och det är språksvaghet (ofta i kombination med bristande utbildning samt någon form av funktionsnedsättning, ofta psykiskt betingad. Dessa grupper är ofta samma som verksamheten ser är beroende av försörjningsstöd, med orsak arbetslöshet. Verksamheten arbetar med:

- förberedande insatser
- stödjer utbildning
- ger möjlighet till anställningar där syftet är att utveckla och stärka arbetsförmåga
- Verksamheten tar ansvar genom säkra anställningar (Trygghetsanställningar), där personen beroende på funktionsnedsättning har en bestående nedsättning av arbetsförmåga (i dagsläget 149 personer)

Verksamheten tar särskilt ansvar för unga med funktionsnedsättning där verksamheten tillsammans med Arbetsförmedlingen gett 20 personer en utvecklingsanställning. Jobb Borås kommer under 2018 att erbjuda 10 unga med funktionsnedsättning. Jobb Borås har tillsatt en handläggare som jobbar med feriejobb för unga med funktionsnedsättning.

2.5 Sociala omsorgsnämnden

Stat us	Uppdrag	Beskrivning
●	Borås stad ska arbeta fram arbetsätt för att sprida/ informera om lagar och riktlinjer för kognitiv tillgänglighet så att dessa följs i högre utsträckning. Vidare ska Borås stad ha ett systematiskt arbetsätt för att följa upp och utveckla arbetet	Syftet är att arbeta strukturerat med att informera, sprida information samt följa upp för att nå ut i hela organisationen. Redovisas till Sociala omsorgsnämnden senast 30/6 2017, se handlingsplan.
●	Utred behovet av träffpunkter för personer med psykiska funktionshinder och för personer som inte har daglig verksamhet	Det finns inga träffpunkter för personer som inte har daglig verksamhet. Redovisas till Sociala omsorgsnämnden 30/6 2017, se handlingsplan.
●	Genomför arbetet med "schyssta relationer" inom socialpsykiatri samt i de verksamheter inom funktionshinderverksamheten där det inte är genomfört	Personer med funktionsnedsättning ska få stöd, information och utbildning för att motverka våld och tvång. Rapporteras till Sociala omsorgsnämnden 31/12, se handlingsplan.

Borås stad ska arbeta fram arbetsätt för att sprida/ informera om lagar och riktlinjer för kognitiv tillgänglighet så att dessa följs i högre utsträckning. Vidare ska Borås stad ha ett systematiskt arbetsätt för att följa upp och utveckla arbetet

Under 2017 har Sociala omsorgsförvaltningen arbetat med att sprida information och kunskap om kognitiv tillgänglighet. Genom en workshop då man bjöd in flera nämnder till en halvdag hade man målet att etablera konkreta exempel för att öka den kognitiva tillgängligheten i Borås Stad.

Funktionshinderkonsulenterna har även arbetat för att alla nämnder och kommunala bolag ska utse en kontaktperson, under hösten hölls en kontaktpersonsträff. Nämnden har även funnits med i olika sammanhang för att ge konsultativt stöd för att öka tillgängligheten för uppdragets målgrupper, så som inför olika idrottsevenemang och kulturevenemang.

Under hösten 2017 har en referensgrupp till tillgänglighetsarbete formats. Syftet med

referensgruppen är att 1) ge råd och förslag om tillgänglighetsarbete som behövs, 2) bollplank till funktionshinderkonsulenten. Referensgruppen består av representanter från föreningar, personer med funktionsnedsättning, samt tjänstemän. Revidering av handlingsplanen tagit sin början under hösten 2017 och ny handlingsplan för 2018-2020 beräknas finnas klar sommaren 2018.

Utred behovet av träffpunkter för personer med psykiska funktionshinder och för personer som inte har daglig verksamhet

En projektledare har tillsatts för att utveckla arbetet på den befintliga mötesplatsen Berggården. En referensgrupp med deltagare från Berggården samt brukare inom boendestöd och gruppboendestäder har tillfrågats om hur Berggården kan utvecklas för att möta upp det deltagarna efterfrågar. Under 2017 har nya aktiviteter startas upp utifrån denna kartläggning, bland annat studiecirkel i engelska och matlagning.

Gruppen personer med psykisk funktionsnedsättning utan daglig sysselsättning är en stor, variationsrik grupp. Det finns i Borås stad både en ”träffpunkt” och flera ”mötesplatser” som är öppna för alla invånare. För personer med psykisk funktionsnedsättning finns det mötesplatser som drivs av föreningar samt en mötesplats som drivs av Sociala omsorgsförvaltningen. Utredarna har kommit fram till att det inte finns behov av fler mötesplatser däremot att det finns ett stort behov av träffpunkt/aktivitetshus för målgruppen. Personer med psykisk funktionsnedsättning har behov av att möta personal som har kunskap om målgruppen och verktyg för att stödja individen i det dagliga livet. Rekommendationen är att fortsätta utredningsarbetet med hur dessa stöd och hur ett aktivitetshus bäst utformas.

Genomför arbetet med ”schyssta relationer” inom socialpsykiatri samt i de verksamheter inom funktionshinderverksamheten där det inte är genomfört

I och med uppstart inom socialpsykiatri så gjordes övergång till VIP-programmet som liksom schyssta relationer är ett våldsförebyggande program baserat på en strukturerad manualbaserad gruppledarutbildning för att hålla gruppverksamhet för personer med intellektuella eller psykiska funktionsnedsättningar. Under 2017 rekryterades och utbildades personal till gruppledare.

Tre kurser för deltagare startades upp under hösten. Utbildningar på 2h om våld, bemötande och VIP har genomförts på alla psykiatriboenden och boendestöd inom SOF

Nr 95

Handlingsplan för ett tillgängligt samhälle 2018-2020

2018-06-18 Dnr KS 2018-00402 1.1.2.1

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Fastställa Handlingsplan för ett tillgängligt samhälle 2018-2020.

Sammanfattning (Ärendet i sin helhet)

Handlingsplan för ett tillgängligt samhälle för Borås Stad fastställdes av Kommunfullmäktige 21 dec 2016 och ska enligt riktlinjerna för styrdokument revideras senast 2017. För revideringen ansvarar Sociala omsorgsnämnden.

I samband med Kommunfullmäktiges beslut till ny nämndsorganisation (Kommunfullmäktige 2016-03-17) fick Sociala omsorgsnämnden ett särskilt uppdrag avseende tillgänglighet.

I samband med den nya nämndsorganisationen uttrycktes en oro för att de nya facknämnderna skulle utveckla ett ”stuprörstänk” där det egna ansvarsområdet kunde gå ut över det allmänt bästa. En rad frågor definierades som berör mer än en nämnd, ett exempel var här tillgänglighetsfrågorna.

Samarbetsuppdraget syftar till att säkra en helhetssyn utifrån kommunens och medborgarnas bästa.

För att genomföra samarbetsuppdraget finns Programmet för ett tillgängligt samhälle med tillhörande handlingsplan.

Handlingsplanen har varit ute för remiss där samtliga förvaltningar fått möjlighet att yttra sig angående de mål som berör just deras förvaltning.

Beslutsunderlag

1. Remissammanställning
2. Handlingsplan för ett tillgängligt samhälle 2018-2020
3. Fullmäktigeskrivelse

Malin Carlsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Kvalitetschef

Strategi

Program

• **Plan**

Policy

Riktlinjer

Regler

Borås Stads
Handlingsplan 2018-2020
för ett tillgängligt samhälle

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås
PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera
REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av Kommunfullmäktige
Datum: XX 2018
För revidering ansvarar: Sociala omsorgsnämnden
För uppföljning ansvarar: Sociala omsorgsnämnden
Dokumentet gäller till och med 2020

Handlingsplan 2018-2020 för ett tillgängligt samhälle

Prioriterande område	Syfte	Mål	Tid	Ansvar	Uppföljning
Artikel 8 Öka kunskapen om situationen för personer med funktionsnedsättning	Syfte är att arbeta strukturerat med att sprida information om kognitiv tillgänglighet samt säkerställa att tillgänglighetsperspektiv når ut i hela organisationen.	Att erbjuda minst 5 utbildning/workshop till personalen i olika förvaltningar. Utbildning/workshop ska handla om: <ul style="list-style-type: none"> • FN konvention om rättigheter till personer med funktionsnedsättningar • Kognitiv tillgänglighet • Bemötande 	2018-2020	Sociala omsorgsnämnden i samarbete med alla nämnder	Uppföljning ska redovisas till Sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slut redovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni 2020.
Artikel 9 Öka tillgängligheten	Syftet är att säkerställa att tillgänglighetsperspektiv inkluderas i det dagliga arbetet med information och kommunikation.	Att klargöra ambitioner om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning inom informations- och kommunikationsområdet.	2018-2020	Kommunstyrelsen i samarbete med alla nämnder	Uppföljning ska redovisas till Sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slut redovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni 2020.
	Syftet är att öka tillgänglighet till information.	Att arbeta fram lättläst information på Borås Stad hemsida utifrån behovet som finns.	2018-2020	Kommunstyrelsen i samarbete med alla nämnder	Uppföljning ska rapporteras varje år i juni och december. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2020.

Prioriterande område	Syfte	Mål	Tid	Ansvar	Uppföljning
	Syfte är att öka möjligheterna till delaktighet och inflytande för unga med funktionsnedsättning.	Att skapa tre tillfällen av ”Inflytandecaféer” för att lyfta vad som är viktigt för unga med funktionsnedsättning.	2018-2019	Kommunstyrelsen i samarbete med Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Delrapport ska redovisas till sociala omsorgsnämnden senast 31 december, 2018. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2019.
	Syftet är att öka möjligheter till friluftaktiviteter för personer med funktionsnedsättning.	Att utöka antal tillgängliganpassad naturområden (som är välbesökta). Säkerställa att det finns minst en tillgänglighetsanpassad toalett i det naturområde som är markerat som tillgänglig anpassat.	2018-2020	Tekniska nämnden och Fritids och folkhälso-nämnden	Uppföljning ska redovisas till Sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2020.
Artikel 16 Minska våld och övergrepp	Syftet är att skapa förebyggande- och förbättringsarbete mot våld och tvång hos personer med funktionsnedsättning.	Viktig Intressant Person (V.I.P) ska fortsätta arbeta med att ge utbildning och stöd till personer med funktionsnedsättning i Borås. Personal ska få tillgång till stöd, information och utbildning för att motverka våld och tvång.	2018-2020	Sociala omsorgsnämnden	Delrapport ska redovisas till sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2020.

Prioriterande område	Syfte	Mål	Tid	Ansvar	Uppföljning
	Syftet är att ge stöd, information och utbildning till personer med funktionsnedsättning och deras familjer samt personal för att motverka våld och tvång	Arbeta förebyggande för en trygg miljö i skolan för elever med funktionsnedsättning genom att: <ul style="list-style-type: none"> – Stödja och utbilda elever med funktionsnedsättning om sina rättigheter – Öka kunskap och kompetens hos personalen i skolan om elever med funktionsnedsättning – Sprida information till anhöriga som har barn med funktionsnedsättning 	2018-2020	Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Sociala omsorgsnämnden	Uppföljning ska redovisas till Sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2020.
Artikel 24 Utbildning för alla	Syftet är att säkerställa att gymnasieskolornas behov av Arbetsplatsförlagt lärande (APL)-platser tillgodoses.	Sprida information om gymnasiesärskolans behov av APL-platser till alla förvaltningar.	2018-2020	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i samarbete med alla nämnder	Uppföljning ska redovisas till Sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2020.
Artikel 27 Fler människor i arbete	Syftet är att öka möjligheter för personer funktionsnedsättningar att få ett arbete inom Borås Stad.	Sprida kunskap om förutsättningarna och stöd som finns att få när man anställer personer med funktionsnedsättning (minst 5 utbildningstillfällen) till olika förvaltningar.	2018-2020	Arbetslivnämnden i samarbete med Social omsorgsnämnden och Arbetsförmedlingen.	Uppföljning ska redovisas till Sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2020.
Artikel 30 Öka möjligheterna för en aktiv fritid	Syftet är att säkerställa att personer med funktionsnedsättningar kan ta del av kultur utbudet i samhälle.	Anpassa lokaler genom att tillhandahålla tysta rum eller möjlighet till avskildhet för enskilda eller grupper på biblioteket och museerna i Borås Stad. Erbjuda bland annat teckentolkning och guidningar/visningar avseende kulturförvaltnings program utbud.	2018-2020	Kulturnämnden	Delrapport ska redovisas till sociala omsorgsnämnden varje år i juni och december. Slutredovisning ska skickas till Sociala omsorgsnämnden senast 30 juni, 2020.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Handlingsplan för ett tillgängligt samhälle 2018-2020

Inkomna yttranden i sammanfattning

Nämnder

Arbetslivsnämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Fritids- och folkhälsonämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Förskolenämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Grundskolenämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Kommunstyrelsen

Nämndens hade synpunkter på målformulering under artikel 9, samt frekvensen på redovisningen av de två första uppdragen under artikel 9.

Nämndens synpunkter har beaktats, gällande målformulering så har ändringar i handlingsplan gjorts, gällande frekvens av redovisning har synpunkten inte tagits med i planen.

Miljö- och konsumentnämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Servicenämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Tekniska nämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Nämnden framförde följande synpunkter:

”Vård- och äldregruppen anser att det övergripande innehållet i Handlingsplan 2018- 2020 för ett tillgängligt samhälle, stämmer överens med Socialstyrelsens beskrivning av problemområdet samhälle, även om ett tydligt äldreperspektiv saknas.”

”Under Artikel 9, öka tillgängligheten, beskrivs att syftet är att öka tillgängligheten av information, samt att målet är att arbeta fram lättläst information på Borås Stads hemsida utifrån behovet som finns. Vård- och äldregruppen anser att detta även bör omfatta tryckt text.”

”Under flera av de prioriterade områdena i planen, tycks fokus vara att öka kunskapen och informationen inom organisationen Borås Stad. Vård- och äldregruppen anser att ett tydligt utåtriktat perspektiv saknas och behöver tydliggöras.”

Nämndens synpunkter har beaktats men inte tagits med i planen.

Kulturnämnden

Nämnden hade synpunkter på målformulering under artikel 30. Nämndens synpunkter har beaktats och ändringar i handlingsplan har gjorts.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Lokalförsörjningsnämnden

Nämnden ställer sig bakom målen i handlingsplanen.

Nr 96

Byggbonus 2018

2018-06-18 Dnr

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Godkänna projekt på sammanlagt 14,3 mnkr i enlighet med bilagd sammanställning. Finansiering sker ur erhållen Byggbonus för 2017, 19,3 mnkr som öronmärkts i Bokslut 2017.

Ärendet i sin helhet

Regeringen införde 2016 ett nytt statsbidrag till Sveriges kommuner med anledning av bostadsbristen i landet. Syftet med bidraget är att få till stånd ett ökat bostadsbyggande kopplat till det ökande behov av bostäder som finns i landets kommuner. Bidraget kan sökas senast den 1 oktober varje år och cirka 3,6 miljarder fördelas de två första åren. Boverket beviljade den 17 november Borås Stad 19,3 mnkr att jämföras med 29,9 mnkr som Borås erhöll under 2016. Skillnaden beror till största delen på att fler ansökande kommuner är med och delar på den avsatta summan. För den del som utbetalades till Borås under 2016 beviljade Kommunfullmäktige 2017-04-27 driftprojekt på 15 mnkr och investeringsprojekt på sammanlagt 26 mnkr. Vad gäller investeringsprojekten skall den ekonomiska effekten i form av kapitalkostnader finansieras genom kommande års byggbonusar.

Statsbidraget till kommuner som ansöker och uppfyller villkoren är totalt 1,8 för 2016 och 2017 och därefter 1,3 miljarder kronor årligen. Medlen är att betrakta som ett generellt statsbidrag och skall därför bokföras till sin helhet samma år som det utbetalas vilket innebär att beloppet ingår i kommunens resultat för 2017. Kommunerna är därmed fria att använda medlen utifrån egna behov och ingen åiterrapportering behöver ske. I Bokslut 2017 öronmärktes hela beloppet, 19,3, mnkr för användning under år 2018.

En arbetsgrupp med företrädare från Samhällsbyggnadsförvaltningen, Stadsledningskansliet, Tekniska förvaltningen, Fritids- och folkhälsoförvaltningen och Miljöförvaltningen har arbetat med att ta fram förslag till projekt/åtgärder som underlättar och ger förutsättningar att öka bostadsproduktionen. Gruppen har diskuterat, processat och föreslagit ett antal åtgärder som bedöms stimulera stadens utveckling och möjliggöra ett ökat bostadsbyggande. Dessa redovisas i bilaga. Den totalt föreslagna summan

uppgår till 14,3 mnkr. Ev. ytterligare åtgärder upp till tillgängligt belopp 19,3 mnkr kan komma att beslutas om under hösten.

Kommunstyrelsen ser positivt på att använda det erhållna statsbidraget till projekt/åtgärder som primärt bidrar till och ger bättre förutsättningar till att öka bostadsproduktionen i Borås men även andra viktiga utvecklingsprojekt som Sjöbo Torg bidrar till en positiv stadsutveckling som främjar ett ökat bostadsbyggande.

Beslutsunderlag

1. Fullmäktigeskrivelse
2. Bilaga beviljade projekt

Beslutet expedieras till

1. Stadsledningskansliet berörda enheter
2. Tekniska nämnden
3. Miljö- och konsumentnämnden
4. Samhällsbyggnadsnämnden
5. Fritids- och folkhälsonämnden

Ulf Olsson

Kommunalråd

Magnus Widén
Ekonomichef

Byggbonus 2018

Miljö- och konsumentnämnden

Del av Byggbonus

Under 2017 förbrukades 270 tkr av 750 tkr till projektanställning för att snabbt kunna bistå i plan- och bygglovsprojekt i form t ex av remisser och deltagande i plangrupper. 480 tkr har förts över till 2018.

Kartläggning luftmiljö med avs trafik

Upphandling och genomförande av en övergripande luftutredning över staden som ska användas som planunderlag för att kunna bedöma var fördjupade utredningar krävs i detaljplaneskedet. Beräkningarna ska presenteras i kartmaterial som är användarvänligt och som kommer att kunna nyttjas av såväl planhandläggare som miljöutredare i staden. Vi har idag Intramap för att kunna dela planunderlag. Expertkompetens inom luft finns inte alltid tillgänglig internt, och därför behövs också en tolkningsguide av kartmaterialet.

Grön infrastrukturutredning

I syfte att hålla grönområdesplanen uppdaterad och funktionell som ett tydligare planeringsunderlag när det gäller grön infrastruktur-spridningskorridorer en fördjupad undersökning för att få ett mer detaljerat och kommunövergripande underlag. Äskandet avser inköp av GIS-analyser av miljökonsult och förutsätter beviljande av det LONA-projekt som MF ansökt om hos Länsstyrelsen. Underlaget möjliggör kvalitetssäkring i planeringen och snabbare planprocesser.

Förstärkning konsult/projektanställning

För att inte förorsaka flaskhalsar i samhällsbyggnadsprocessen föranlett av andra resursomfördelningar/föräldradigheter/besparingar behövs extra resurser för att vidmakthålla höstens nivå vad gäller insatser i arbetet med fysisk planering.

Konsultinsatser och projektanställning för förarbete, genomförande av inventering, handlingsplan och GIS-skikt avseende förorenade områden i staden.

2,0 mnkr

Tekniska nämnden

Under 2017 förbrukades totalt 467 400 kr för Symfonig/Orkestervägen, Kyrkvägen GC, Gässlösavägen GC, Göteborgsvägen/Industrigatan och mobility management

Södra Torget

Behovet av kollektivtrafikinvesteringar kommande år bedöms vara av större omfattning och kräver utredningar samt studier av hur en framtida trafikering av kollektivtrafik ska ske i Borås Stad.

Kommunstyrelsen beslutade i februari 2018 bl.a. att trafiksäkerheten och tillgängligheten ska förbättras på Södra torget samt att anpassa hållplatsen vid Krokshallstorget till den utökade busstrafik som blivit en följd av att de regionala bussarna inte längre passerar Södra torget.

För att öka attraktiviteten för kollektivtrafiken behöver hållplatslägena på Södra torget förbättras vad avser tillgänglighet. Enligt beslut av Kommunstyrelsen enligt ovan behöver även kollektivtrafikterminalen göras mer trafiksäker.

Bullerkartläggning , utredning

Enligt förordningen (2004:675) om omgivningsbuller ska kommuner med mer än 100 000 invånare senast den 30 juni 2017 ha kartlagt omgivningsbuller inom kommunen och utarbetat strategiska bullerkartor som avser år 2016. Dessa kommuner ska upprätta förslag till ett åtgärdsprogram och fastställa det senast den 18 juli 2018.

Förstärkning konsult/projektanställning

Åtgärder för mobility management

Beteendepåverkande insatser för ett hållbart resande. Framförallt insatser för ökat cyklande i form av projekt som t.ex Vintercyklist.

5,5 mnkr

Kommunstyrelsen

Under 2017 förbrukades 387 204 kr i medfinansiering inför färdigställande av ÅVS Noden Borås samt 93 950 kr på Hestraprojektet.

Åtgärder under 2018

- Trafikstrategi o trafikutredningar för att hantera framkomlighet, kollektivtrafik o förändrad färdmedelsfördelning i en växande stad. Viktiga åtgärder för ökad trygghet hos Länsstyrelse/Trafikverket inför antagande av detaljplaner för ökat bostadsbyggande.
- Genomföra åtgärder och utredningar som är utpekade i Trafikverkets Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) Noden Borås.
- Borås växer – med ökat fokus i de urbana stråken. Avsikten är att Kommunfullmäktige i maj 2018 fastställer syfte och mål med arbetet, ger KS i uppdrag att processleda arbetet i en förstärkt organisation på SLK. I arbetet ingår dessutom ev marksaneringar och strategiska markköp. Under 2018 finansieras arbetet delvis via byggbonusen.

4,5 mnr

Fritids- och folkhälsonämnden

Inom ramen för Kraftsamling Sjöbo utveckla Sjöbo Torg ur ett medborgarperspektiv, vilket bygger på invånarnas egen vilja och engagemang. Fritids- och folkhälsoförvaltningen och Tekniska förvaltningen samverkar för att driva processen och säkerställa genomförandet för att göra torget mer attraktivt för Sjöboborna genom att skapa mer rörelse, bättre tillgänglighet och ett tryggare torg.

1,9 mnr

Samhällsbyggnadsnämnden

För att fortsatt hålla en hög planproduktion behövs förstärkning genom plankonsult på plats i Borås.

Förstärkning konsult/projektanställning

0,4 mnr

Summa

14,3 mnr

Nr 97

Svar på motion av Bengt Bohlin (S) och Sofia Bohlin: Dags att kulturen flyttar in på våra boenden!

2018-06-08 Dnr 2017-00390 869

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Fullmäktige bifaller motionen.

Sammanfattning

Bengt Bohlin (S) och Sofia Bohlin (S) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-04-27 lämnat in förslaget att

- ☐ Borås Stad gör en utredning om hur vi kan berika de äldre på våra boenden med mer kulturupplevelser.
- ☐ Borås Stad möjliggör att konst som finns tillgänglig kommer de äldre på våra boenden till del.

Motionen har skickats på remiss till Centrala pensionärsrådet samt Vård- och äldrenämnden, båda tillstyrker motionen.

I budget 2018 har Vård- och äldrenämnden fått ett nytt uppdrag som innebär att nämnden ska inventera utbudet av aktiviteter på vård- och äldreboenden, såsom utflykter, musikunderhållning, teater m.m. och ta fram en handlingsplan för att bredda utbudet.

Kommunstyrelsens ställningstagande

Kommunstyrelsen konstaterar att det redan idag finns många kulturella aktiviteter på vård- och omsorgsboenden och ställer sig positiv till att de kulturella inslagen utvecklas. Dessutom finns ett uppdrag i budget 2018 som innebär att nämnden ska inventera utbudet av aktiviteter på vård- och äldreboenden som är i motionärernas anda.

Ärendet i sin helhet

Bengt Bohlin (S) och Sofia Bohlin (S) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-04-27 lämnat in förslaget att

- ☐ Borås Stad gör en utredning om hur vi kan berika de äldre på våra boenden med mer kulturupplevelser.

☐ Borås Stad möjliggör att konst som finns tillgänglig kommer de äldre på våra boenden till del.

Motionen har skickats på remiss till Centrala pensionärsrådet samt Vård- och äldrenämnden, båda tillstyrker motionen.

Centrala pensionärsrådet lyfter fram att minneslådor som kan beställas genom Mediapoolen är ett gott exempel till demensenheterna. Rådet tycker att sista yrkandet är överflödigt då kultur är mera än konst.

I Vård- och äldrenämndens remissvar framgår att det på de flesta vård- och omsorgsboenden i Borås Stad finns antingen aktivitetssamordnare som ansvarar för de olika aktiviteterna som äger rum, eller också ligger boendet i nära anslutning till dagverksamhet eller öppen mötesplats där aktiviteter äger rum. Bland aktiviteterna finns redan idag flera kulturella inslag. Borås konstmuseum lånar ut konstverk till samtliga kommunala verksamheter. Dock är inte mycket konst utlånat till vård- och omsorgsboenden och utlåningen är möjlig att utöka.

I budget 2018 har Vård- och äldrenämnden fått ett nytt uppdrag som innebär att nämnden ska inventera utbudet av aktiviteter på vård- och äldreboenden, såsom utflykter, musikunderhållning, teater m.m. och ta fram en handlingsplan för att bredda utbudet.

Kommunstyrelsens ställningstagande

Kommunstyrelsen konstaterar att det redan idag finns många kulturella aktiviteter på vård- och omsorgsboenden och ställer sig positiv till att de kulturella inslagen utvecklas. Dessutom finns ett uppdrag i budget 2018 som innebär att nämnden ska inventera utbudet av aktiviteter på vård- och äldreboenden som är i motionärernas anda.

Beslutsunderlag

1. Beslutsförslag, motion Dags att kulturen flyttar in på våra boenden
2. Fullmäktigeskrivelse, motion Dags att kulturen flyttar in på våra boenden
3. Motion, Dags att kulturen flyttar in på våra boenden
4. 2017-06-09 Yttrande från centrala pensionärsrådet
5. 2017-12-01 Yttrande från Vård- och äldrenämnden

Malin Carlsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Avdelningschef

Dags att kulturen flyttar in på våra boenden!

Kulturen berikar livet och kan få en större betydelse ju äldre man blir. På äldreboenden ska kultur vara en naturlig del av livet. I staden måste arrangemang som besöks av många äldre värnas och kulturella tillställningar ska vara tillgängliga även för äldre. Kultur är också viktigt som friskvård. Det är skillnad på att vara vid liv och att leva, och för att leva ett rikt liv kan kulturen spela en stor roll.

Därför behöver vi utreda hur de äldres kulturupplevelser på våra boenden kan utvecklas, samt hur vi kan göra våra boenden mer attraktiva med konst och utsmyckning. Det skulle innebära att vi på allvar lyfter kulturfrågorna för de äldre på våra boenden.

Därför yrkar vi:

Att Borås Stad gör en utredning om hur vi kan berika de äldre på våra boenden med mer kulturupplevelser.

Att Borås Stad möjliggör att konst som finns tillgänglig kommer de äldre på våra boenden till del.

Borås 2017-03-12

Bengt Bohlin (S)

Sofia Bohlin (S)

Remiss, motion: Dags att kulturen flyttar in på våra boenden

Förslag till beslut

Vård- och äldreomsorgsnämnden beslutar att tillstyrka motionen ”Dags att kulturen flyttar in på våra boenden!” och översänder motionssvaret till kommunstyrelsen samt justera ärendet omedelbart.

Sammanfattning

På de flesta vård- och omsorgsboenden i Borås Stad finns antingen aktivitetssamordnare som ansvarar för de olika aktiviteterna som äger rum, eller också ligger boendet i nära anslutning till dagverksamhet eller öppen mötesplats där aktiviteter äger rum. Bland aktiviteterna finns redan idag flera kulturella inslag. Olika typer av kulturlådor riktade till äldreomsorgen, lånas regelbundet ut till verksamheterna. Bibliotekets tjänster används, t.ex. lånas böcker för högläsning för de som tappat läsförmågan. Musikunderhållning i olika former är också ett vanligt kulturellt inslag. Utöver aktiviteterna beskrivna ovan finns idag mycket kultur att ta del av via exempelvis surfplattor.

Vård- och äldreomsorgsnämnden konstaterar att det redan idag finns många kulturella aktiviteter på vård- och omsorgsboenden och ställer sig positiv till att de kulturella inslagen utvecklas men förutsätter att medel avsätts i budget. Vård- och äldreomsorgsnämnden tillstyrker därmed motionen.

Ärendet i sin helhet

Vård- och äldreomsorgsnämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motionen ”Dags att kulturen flyttar in på våra boenden”. Motionen beskriver att kulturen berikar livet och att kulturen ska vara en naturlig del på vård- och omsorgsboenden. I staden måste arrangemang som besöks av många äldre värnas och kulturella tillställningar ska vara tillgängliga även för äldre. Kultur är också viktigt som friskvård. Motionärerna vill att det utreds hur de äldres

kulturupplevelser på boendena kan utvecklas, samt hur boendena kan göras mer attraktiva med konst och utsmyckning.

På de flesta vård- och omsorgsboenden i Borås Stad finns antingen aktivitetssamordnare som ansvarar för de olika aktiviteterna som äger rum, eller också ligger boendet i nära anslutning till dagverksamhet eller öppen mötesplats där aktiviteter äger rum. Bland aktiviteterna finns redan idag flera kulturella inslag.

Mediapoolen i Västra Götaland AB är ett företag som ägs av 37 kommuner i Västra Götaland, vars uppdrag är att säkerställa att det finns ett brett mediepédagogiskt innehåll tillgängligt för skola, förskola och äldreomsorg. Olika typer av kulturlådor riktade till äldreomsorgen, lånas regelbundet ut till verksamheterna. I en kulturlåda finns bland annat filmer, bilder, musik, föremål och böcker samt handledning för användning av lådan. Kulturlådorna kan väcka minnen till liv och är tänkta att användas som redskap för samtal och berättande.

På biblioteken lånar verksamheterna böcker till högläsning för de som tappat läsförmågan. Det finns även möjlighet att gå till biblioteket och delta i deras aktiviteter. Musikunderhållning i olika former är också ett vanligt kulturellt inslag på boendena, dagverksamheten och mötesplatserna. I viss mån sker samarbete med kulturskolan, där elever åker till vård- och omsorgsboende för att spela. Detta samarbete kan vara möjligt att utöka.

Utöver aktiviteterna beskrivna ovan finns idag mycket kultur att ta del av via exempelvis surfplattor.

Borås Stadsteater har haft uppsökande verksamhet riktad till mellanstadieklasser i Sjuhäradsbygdens skolor. Vård- och äldrenämnden ställer sig positiva till sådan typ av verksamhet, där Stadsteatern kommer till Vård- och omsorgsboenden.

Borås Konstmuseum lånar ut konstverk till samtliga kommunala verksamheter. Dock är inte mycket konst utlånat till vård- och omsorgsboenden och utlåningen är möjlig att utöka.

Vård- och äldrenämnden konstaterar att det redan idag finns många kulturella aktiviteter på vård- och omsorgsboenden och ställer sig positiv till att de kulturella inslagen utvecklas men förutsätter att medel avsätts i budget. Vård- och äldrenämnden tillstyrker därmed motionen.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Ida Legnemark
Ordförande

Maria Rangefil
Tf. Förvaltningschef

Svar på remiss, Motion Bengt Bohlin(S), och Sofia Bohlin(S), Dags att kulturen flyttar in på våra boenden

Centrala pensionärsrådets beslut

Centrala pensionärsrådet har tagit del av motionen, Dags att kulturen flyttar in på våra boenden. Vid sammanträdet den 16 maj 2017 § 21 beslutade rådet att tillstyrka motionen. Minneslådor som kan beställas via Mediapoolen är ett gott exempel till demensheterna.

Sista stycket är överflödigt. Kultur så mycket mera än konst.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Centrala pensionärsrådet

Nr 98

Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (L): Tänderna är också en del av kroppen!

2018-06-18 Dnr KS 2017-00627 780

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Fullmäktige bifaller motionen.

Sammanfattning

Morgan Hjalmarsson(L) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-09-21 lämnat in förslaget att Vård och äldrenämnden tar fram rutiner för att kunskap och kompetensnivån höjs inom området mun- och tandvård. Allt fler äldre är beroende av hjälp i sitt dagliga liv – bland annat med munvård och tandvård, vilket innebär en stor utmaning för både tandvården och äldreomsorgen.

Motionen har skickats på remiss till Centrala funktionshinderrådet, Centrala pensionärsrådet samt Vård- och äldrenämnden.

Centrala pensionärsrådet och Vård- och äldrenämnden tillstyrker motionen. Centrala funktionshinderrådet besvarar motionen. Rådet tycker det är lika viktigt att få stöd och hjälp med att klara sin egen munvård som att få stöd och hjälp med andra insatser som man inte klarar själv.

Under 2017 har rutin för uppsökande och nödvändig tandvård reviderats. Rutinen är gemensam för Vård- och äldreförvaltningen och Sociala omsorgsförvaltningen. Vård- och äldrenämnden har i budget 2018, fått ett nytt uppdrag för att skapa förutsättningar för information och stöd till äldre beträffande tandvård och tandhälsa.

Kommunstyrelsens ställningstagande

Det är angeläget att säkra goda munvårdsvanor och göra relevanta förebyggande åtgärder i god tid innan förmågan till egenvård börjar svikta. Dessutom är det viktigt att fånga upp och ge stöd till dem som börjar få svårigheter att klara sin egen munvård. Rutiner för uppsökande och nödvändig tandvård finns redan idag på berörda förvaltningar. En del i implementeringen av rutinen är att utbilda alla intygsutfärdare samt att i samverkan med Västra Götalandsregionen regelbundet genomföra kompetensutvecklingsinsatser för vård- och omsorgspersonal i munhälsa. Kommunstyrelsen anser precis som Vård- och äldrenämnden att det är viktigt att Västra Götalandsregionen har ett

fortsatt tydligt huvudansvar, men ser positivt på kompetenshöjande åtgärder för medarbetare.

Ärendet i sin helhet

Morgan Hjalmarsson(L) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-09-21 lämnat in förslaget att Vård och äldrenämnden tar fram rutiner för att kunskap och kompetensnivån höjs inom området mun- och tandvård. Allt fler äldre är beroende av hjälp i sitt dagliga liv – bland annat med munvård och tandvård, vilket innebär en stor utmaning för både tandvården och äldreomsorgen.

Motionen har skickats på remiss till Centrala funktionshinderrådet, Centrala pensionärsrådet samt Vård- och äldrenämnden.

Centrala pensionärsrådet och Vård- och äldrenämnden tillstyrker motionen. Centrala funktionshinderrådet besvarar motionen. Rådet tycker det är lika viktigt att få stöd och hjälp med att klara sin egen munvård som att få stöd och hjälp med andra insatser som man inte klarar själv.

Under 2017 har rutin för uppsökande och nödvändig tandvård reviderats. Rutinen är gemensam för Vård- och äldreförvaltningen och Sociala omsorgsförvaltningen. I rutinen tydliggörs ansvaret för att utfärda intyg om nödvändig tandvård och att erbjuda årlig munhälsobedömning. En del i implementeringen av den reviderade rutinen är att utbilda alla intygsutfärdare samt att i samverkan med Västra Götalandsregionen regelbundet genomföra kompetensutvecklingsinsatser för vård- och omsorgspersonal i munhälsa.

Vård- och äldrenämnden har i budget 2018, fått ett nytt uppdrag för att skapa förutsättningar för information och stöd till äldre beträffande tandvård och tandhälsa. Tandvård är i första hand Västra Götalandsregionens ansvarsområde, och i detta uppdrag är förhoppningen att samarbete om munhälsa kan inledas med Västra Götalandsregionen. Vård- och äldrenämnden anser det viktigt att Västra Götalandsregionen har ett fortsatt tydligt huvudansvar, men ser positivt på kompetenshöjande åtgärder för medarbetare.

Kommunstyrelsens ställningstagande

Det är angeläget att säkra goda munvårdsvanor och göra relevanta förebyggande åtgärder i god tid innan förmågan till egenvård börjar svikta. Dessutom är det viktigt att fånga upp och ge stöd till dem som börjar få svårigheter att klara sin egen munvård. Rutiner för uppsökande och nödvändig tandvård finns redan idag på berörda förvaltningar. En del i implementeringen av rutinen är att utbilda alla intygsutfärdare samt att i samverkan med Västra Götalandsregionen regelbundet genomföra kompetensutvecklingsinsatser för vård- och omsorgspersonal i munhälsa. Kommunstyrelsen anser precis som Vård- och äldrenämnden att det är viktigt att Västra Götalandsregionen har ett fortsatt tydligt huvudansvar, men ser positivt på kompetenshöjande åtgärder för medarbetare.

Beslutsunderlag

1. Beslutsförslag; Svar på motion, tänderna är också en del av kroppen!
2. Fullmäktigeskrivelse; Svar på motion, tänderna är också en del av kroppen!
3. Motion av Morgan Hjalmarsson (L): Tänderna är också en del av kroppen!
4. 2018-01-02 Yttrande från Centrala pensionärsrådet
5. 2018-01-02 Yttrande från Centrala funktionshinderrådet
6. 2018-02-22 Yttrande från Vård- och äldrenämnden

Malin Carlsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Avdelningschef

Tänderna är också en del av kroppen!

Oberoende

Sköra

Beroende

Borås Stad liksom många andra städer har en åldrande befolkning som har allt fler egna tänder. Allt fler äldre är beroende av hjälp i sitt dagliga liv – bland annat med munvård och tandvård, vilket innebär en stor utmaning för både tandvården och äldreomsorgen.

Mot slutet av livet minskar ofta dock ofta förmågan att klara sig själv. Vanligen sker denna förändring gradvis under flera år för att så småningom övergå till en situation där den äldre är beroende av stöd och hjälp större delen av dygnet. Perioden mellan att vara beroende till att vara helt beroende brukar betecknas som den ”sköra”. Med ett ökat behov av stöd och hjälp minskar ofta förmågan hos många äldre att klara sin egenvård. Det är angeläget att säkra goda munvårdsvanor och relevanta förebyggande åtgärder i god tid innan förmågan till egenvård börjar svikta. Dessutom är det viktigt att fånga upp och ge stöd till dem som börjar få svårigheter att klara sin egen munvård.

Idag bor äldre omsorgsberoende allt längre tid idet egna hemmet, vilket möjliggörs tack vare insatser av hemtjänst och/eller anhöriga. Vid behov av hjälp och stöd av såväl anhöriga/närstående som av vård- och omsorgspersonal är det viktigt och avgörande att det finns kunskap om betydelsen av en god munhälsa samt medvetenhet om att munhälsa och allmänhälsa är nära förknippad med varandra och påverkar den totala hälsosituationen. Tyvärr visar studier att omsorgspersonalen ofta upplever munvård som en obehaglig och svår uppgift. Orsaken kan vara att äldre inte samarbetar, men även att personalen har för lite kunskap och kompetens i ämnet, samt att tydliga riktlinjer och rutiner saknas. Inom kommunal vård och omsorg saknas idag professionell tandvårdskompetens för att säkra en god munhälsa hos sköra och beroende äldre. Mot denna bakgrund är de angeläget att utveckla och pröva metoder som skapar förutsättningar för en god munhälsa hos äldre.

Mot bakgrund av ovan föreslås Kommunfullmäktige besluta

Vård och äldreomsorgen tar fram rutiner för att kunskap och kompetensnivån höjs inom området.

Morgan Hjalmarsson (L)

Remiss: Motion; Tänderna är också en del av kroppen, Morgan Hjalmarsson (L)

Remissinstanser

1. Vård- och äldrenämnden
2. Centrala pensionärsrådet

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **28 februari 2018**. Remissvaren skickas i elektronisk form till KS.diarium@boras.se gärna i både word- och pdf-format och med filnamn som innehåller remissinstansens namn. Ange diarienummer 2017-00627 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Separata protokollsutdrag skall inte sändas.

Ingegerd Eriksson
Handläggare
033-35 71 65

Remiss, motion: Tänderna är också en del av kroppen!

Vård- och äldreövervakningsnämndens beslut

Vård- och äldreövervakningsnämnden förslår Kommunfullmäktige besluta att tillstyrka motionen ”Tänderna är den del av kroppen”.

Sammanfattning

I motionen beskrivs att Borås Stad liksom många andra städer har en åldrande befolkning som har allt fler egna tänder. Allt fler äldre är beroende av hjälp i sitt dagliga liv – bland annat med munvård och tandvård, vilket innebär en stor utmaning för både tandvården och äldreomsorgen. Motionären föreslår därför att Vård- och äldreövervakningsnämnden tar fram rutiner för kunskapsnivån och att kompetensnivån höjs inom området.

Vård- och äldreövervakningsnämnden har i budget 2018, fått ett nytt uppdrag för att skapa förutsättningar för information och stöd till äldre beträffande tandvård och tandhälsa. Tandvård är i första hand Västra Götalandsregionens ansvarsområde, och i detta uppdrag är förhoppningen att samarbete om munhälsa kan inledas med Västra Götalandsregionen. Vård- och äldreövervakningsnämnden anser det viktigt att Västra Götalandsregionen har ett fortsatt tydligt huvudansvar, men ser positivt på kompetenshöjande åtgärder för medarbetare inom Vård- och äldreövervakningsnämnden.

Vård- och äldreövervakningsnämnden föreslår därmed Kommunfullmäktige besluta att tillstyrka motionen ”Tänderna är också en del av kroppen!”

Ärendet i sin helhet

I motionen beskrivs att Borås Stad liksom många andra städer har en åldrande befolkning som har allt fler egna tänder. Allt fler äldre är beroende av hjälp i sitt dagliga liv – bland annat med munvård och tandvård, vilket innebär en stor utmaning för både tandvården och äldreomsorgen. Mot slutet av livet minskar ofta förmågan att klara sig själv och att sköta sin egenvård. Det är angeläget att säkra goda munvårdsvanor och göra relevanta förebyggande åtgärder i god tid

innan förmågan till egenvård börjar svikta. Dessutom är det viktigt att fånga upp och ge stöd till dem som börjar få svårigheter att klara sin egen munvård.

Motionären beskriver vidare att det inom kommunal vård och omsorg idag saknas professionell tandvårdskompetens för att säkra en god munhälsa hos sköra och beroende äldre. Mot denna bakgrund anser motionären det vara angeläget att utveckla och pröva metoder som skapar förutsättningar för en god munhälsa hos äldre. Motionären föreslår att Vård- och äldrenämnden tar fram rutiner för kunskapsnivån och att kompetensnivån höjs inom området.

Under 2017 har rutin för uppsökande och nödvändig tandvård reviderats. Rutinen är gemensam för Vård- och äldreförvaltningen och Sociala omsorgsförvaltningen. I rutinen tydliggörs ansvaret för att utfärda intyg om nödvändig tandvård och att erbjuda årlig munhälsobedömning. En del i implementeringen av den reviderade rutinen är att utbilda alla intygsutfärdare samt att i samverkan med Västra Götalandsregionen regelbundet genomföra kompetensutvecklingsinsatser för vård- och omsorgspersonal i munhälsa.

Vård- och äldrenämnden har i budget 2018, fått ett nytt uppdrag för att skapa förutsättningar för information och stöd till äldre beträffande tandvård och tandhälsa. Tandvård är i första hand Västra Götalandsregionens ansvarsområde, och i detta uppdrag är förhoppningen att samarbete om munhälsa kan inledas med Västra Götalandsregionen. Vård- och äldrenämnden anser det viktigt att Västra Götalandsregionen har ett fortsatt tydligt huvudansvar, men ser positivt på kompetenshöjande åtgärder för medarbetare.

Vård- och äldrenämnden föreslår därmed Kommunfullmäktige besluta att tillstyrka motionen ”Tänderna är också en del av kroppen!”.

Beslutsunderlag

1. Motion: Tänderna är en del av kroppen!

Samverkan

Samverkans vid FSG 2018-02-07.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Ida Legnermark (V)
Ordförande

Annika Andersson
Tf. Förvaltningschef

Svar på remiss; Motion Tänderna är också en del av kroppen! Morgan Hjalmarsson(L)

Centrala pensionärsrådets beslut

Centrala pensionärsrådet har tagit del av motionen, Tänderna är också en del av kroppen! Vid sammanträdet den 6 december 2017 § 42 beslutade rådet; Rådet tillstyrker motionen.

Rådet upplever att det kan finnas motstånd från personalens sida att ge stöd till dem som börjar få svårigheter att klara sin egen munvård. Man måste kanske ibland göra insatser trots att individen inte vill.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Centrala pensionärsrådet

Remiss: Motion (L) Tänderna är också en del av kroppen.

Centrala funktionshinderrådets beslut

Kommunala funktionshinderrådet har tagit del av motionen; Tänderna är också en del av kroppen (L). Vid sammanträdet den 6 december 2017 § 46 beslutade rådet att besvara motionen. Det är lika viktigt att få stöd och hjälp med att klara sin egen munvård som att få stöd och hjälp med andra insatser som man inte klarar själv.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Kommunala funktionshinderrådet

Nr 99

Svar på motion av Mosa Roshanghias (MP) - Våra fyrfota vänner i nöd och lust

2018-06-04 Dnr KS 2017-00217 739

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Fullmäktige bifaller motionen.

Sammanfattning

Mosa Roshanghias (MP) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-23 lämnat in förslaget att

- ☐ Kommunfullmäktige ger i uppdrag till Vård- och äldre- och äldreomsorgnämnden att utreda möjligheten att införa vårdhundar i något/några lämpliga boenden på försök
- ☐ om resultatet av försöksverksamheten faller väl ut utöka den till flera boenden, eventuellt även med andra husdjur

Motionen har skickats på remiss till Centrala pensionärsrådet, Kommunala funktionshinderrådet samt Vård- och äldre- och äldreomsorgnämnden.

Vård- och äldre- och äldreomsorgnämnden tillstyrker motionen.

Centrala pensionärsrådet tillstyrker motionen med synpunkterna att man är ställer sig mer positiv till vårdhundar än husdjur på boenden samt att man vill lyfta fram de positiva effekterna ”demensskatter” har inom äldreomsorgen.

Kommunala funktionshinderrådet ställer sig bakom motionen med synpunkten att man är mera positiv till vårdhundar än husdjur på boenden.

Kommunstyrelsen konstaterar att Vård- och äldre- och äldreomsorgnämnden har genomfört försöksverksamhet med vårdhundteam under 2016. Detta har upplevts positivt och har permanentats inom ramen för nämndens resurser. Vård- och äldre- och äldreomsorgnämnden har för närvarande sex vårdhundteam igång, tre i dagverksamhet för demenssjuka, två inom boende och ett inom korttidsverksamheten.

Dessutom planeras för vårdhundteam på ytterligare boenden.

Ärendet i sin helhet

Mosa Roshanghias (MP) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-23 lämnat in förslaget att

- ☐ Kommunfullmäktige ger i uppdrag till Vård- och äldre- och äldreomsorgnämnden att utreda möjligheten att införa vårdhundar i något/några lämpliga boenden på försök

☐ om resultatet av försöksverksamheten faller väl ut utöka den till flera boenden, eventuellt även med andra husdjur

Motionen har skickats på remiss till Centrala pensionärsrådet, Kommunala funktionshinderrådet samt Vård- och äldrenämnden.

Vård- och äldrenämnden tillstyrker motionen.

Centrala pensionärsrådet tillstyrker motionen med synpunkterna att man är ställer sig mer positiv till vårdhundar än husdjur på boenden samt att man vill lyfta fram de positiva effekterna ”demenskatte” har inom äldreomsorgen.

Kommunala funktionshinderrådet ställer sig bakom motionen med synpunkten att man är mera positiv till vårdhundar än husdjur på boenden.

Vård- och äldrenämnden beskriver i sitt remissvar ett försök med vårdhundteam på vård- och omsorgsboendet Ängsjövägen 2 i Rydboholm, som genomfördes under 2016. Ett ekipage som gick vårdhundutbildningen genomförde sin praktik under 20 veckor, boendet fick besök två gånger per vecka. Enligt utvärderingen var vårdhundteamets besök positiva och uppskattade och det fanns ett stort värde i att komplettera ordinarie verksamhet och aktiviteter, både individuellt och i grupp. Vård- och äldrenämnden ser mycket positivt på försöksverksamheten som genomförts.

Kommunstyrelsens överväganden

Hundar används framförallt inom äldreomsorgen som en del i behandling, träning eller för social samvaro. Det handlar om att ta vara på de positiva effekter som hundar kan bidra till inom vård- och omsorg. Det finns ännu inget vetenskapligt underlag för att uttala sig om effekter av vårdhund. För enskilda personer kan det emellertid ha betydelse och göra skillnad, man har sett positiva effekter avseende psykisk ohälsa, positiva känslor och ensamhet.

Socialstyrelsen har tagit fram ett regelverk för att använda hund i en vård- och omsorgsverksamhet. I regelverket betonas vikten av rutiner och att såväl arbetet som resultatet dokumenteras och systematiskt följs upp för att insatserna med hund ska kunna utvecklas och förbättras. Att ha vårdhundar stationerade på enheterna är inte tillåtet med anledning av olika säkerhetsfaktorer för den enskilde och ur arbetsmiljösynpunkt. Inte heller djurskyddslagen tillåter permanenta vårdhundar på vård- och omsorgsboenden.

Kommunstyrelsen konstaterar att Vård- och äldrenämnden har genomfört försöksverksamhet med vårdhundteam under 2016. Detta har upplevts positivt och har permanentats inom ramen för nämndens resurser. Vård- och äldrenämnden har för närvarande sex vårdhundteam igång, tre i dagverksamhet för demenssjuka, två inom boende och ett inom korttidsverksamheten. Dessutom planeras för vårdhundteam på ytterligare boenden.

Beslutsunderlag

1. 2018-05-02 Beslutförslag Motion Våra fyrfota vänner i nöd och lust
2. 2018-05-21 Fullmäktigeskrivelse Motion Våra fyrfota vänner i nöd och lust

3. 2017-02-27 Motion Våra fyrfotade vänner i nöd och lust
4. 2017-06-29 Remissyttrande från Vård- och äldrenämnden
5. 2017-06-14 Remissyttrande från Kommunala funktionshinderrådet
6. 2017-06-09 Remissyttrande från Centrala pensionärsrådet

Malin Carlsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Avdelningschef

Våra fyrfota vänner i nöd och lust

Symbiosen mellan människan och djuren har en mångtusenårig historia. Den sträcker sig enligt vissa arkeologiska fynd cirka 100.000 år tillbaka i tiden.

Människors attityder till djuren har ändrats under historiens gång, enligt arkeologiprofessorn vid Lund Universitet Kristina Jennbert. Hon hävdar i sin bok "Animals and Humans" att djur och människa var jämställda och existerade i ett intimt symbiotiskt förhållande i det förkristna Norden, och att det i själva verket var djuren som domesticerade människan, inte tvärtom. Människan tros ha haft husdjur i ungefär 12.000 år. Så länge har denna samexistens pågått, ett ömsesidigt beroende mellan djur och människa - både källa till förtroende och arbetsredskap i nöd och lust.

Under det senaste århundradet har människans levnadsvillkor genomgått en drastisk förändring tack vare industrialismens och teknikens intåg i hennes liv. Hon har tagit klivet ur bondesamhället och in i industrisamhället. Dessa förändringar i människans liv har även haft inverkan på husdjurens väl och ve, på gott och ont.

Den intima relationen mellan människan och djuren ger en antydning om hur beroende människan är av djuren för sin överlevnad. Djurens roll i människans liv är såväl självklar som okontroversiell. Otaliga forskningsstudier och undersökningar världen över visar hur djurens blotta närvaro i våra liv kan bidra till bättre hälsa eller förebygga ohälsa.

American Heart Association visar i en undersökning att innehav av husdjur kan minska risken för hjärt- och kärlsjukdomar för individer som befinner sig i riskzonen. Djuren gör sina ägare till friskare och gladare, mer avslappnade, sympatiska och sociala varelser. Kontakten med djur gör att blodtrycket, kolesterol- och kortisolhalten (stresshormonet) sjunker samtidigt som produktionen av hormonet serotonin och välbehagssubstansen oxytocin skjuter i höjden.

Användning av djur inom vården och kriminalvården visar på ovärderliga resultat för äldre och sjuka samt interner. Inom demensvården kan djurens närvaro i boendet göra att patienterna blir lugnare, mer nåbara, mindre utagerande och till och med minska användning av farmaka samt förbättra arbetsmiljön för vårdarna.

Att hundar kan hjälpa diabetiker och epileptiker att med nos och känsla kunna varna sin husse eller matte för förestående fara är allmänt känt. Barn födda i en familj med husdjur löper betydligt mindre risk för astma och allergi och är rustade med bättre immunförsvar. Listan om fördelar och positiva hälsoeffekter med husdjur kan göras avsevärt längre.

År 2012 fanns 1.159.000 katter och 784.000 hundar i Sverige, enligt statistik från Jordbruksverket. Många äldre och sjuka som bor på våra äldreboenden har haft husdjur tidigare i livet. Av den anledningen och utifrån de fantastiska effekter som våra fyrfota vänner har på hälsa och välmående föreslår undertecknad att:

- * Kommunfullmäktige ger i uppdrag till Vård- och äldrenämnden att utreda möjligheten att införa vårdhundar i något/några lämpliga boenden på försök.
- * om resultatet av försöksverksamheten faller väl ut utöka den till flera boenden, eventuellt även med andra husdjur.

Mosa Roshanghias (MP)
Borås 22 februari 2017

Svar på motion: Våra fyrfota vänner i nöd och lust

Förslag till beslut på sammanträdet:

Allianspartierna presenterar ett ändringsförslag med tillsyrkan av motionen. Ordförande Ida Legnemark (V) tillstyrker ändringsförslaget.

Beslut

Vård- och äldrenämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige besluta att motionen ”Våra fyrfota vänner i nöd och lust” tillstyrks.

Ärendet

I sin motion föreslår Mosa Roshangias (MP) att Kommunfullmäktige ger i uppdrag till Vård- och äldrenämnden att utreda möjligheten att införa vårdhundar i något/några lämpliga boenden på försök och om resultatet av försöksverksamheten faller väl ut, utöka den till flera boenden, eventuellt även med andra husdjur.

Hundar i vård och omsorg utbildas tillsammans med sin förare och de bildar tillsammans ett hundteam. En veterinärbesiktning ska vara genomförd och hunden ska ha lämpliga egenskaper såsom stabilt psyke. Föraren ska ha minst gymnasieutbildning och ha minst två års yrkeserfarenhet inom vård och omsorg. Utbildningen pågår i cirka ett år och i olika steg beroende på vilken skola utbildningen sker och hur många steg som fullföljs. För att bli ett legitimerat team krävs att ekipaget klarar samtliga prov.

Det finns ett tydligt regelverk för att använda hund i en vård- och omsorgsverksamhet. I regelverket betonas vikten av rutiner och att såväl arbetet som resultatet dokumenteras och systematiskt följs upp för att insatserna med hund ska kunna utvecklas och förbättras. Att ha vårdhundar stationerade på enheterna är inte tillåtet med anledning av olika säkerhetsfaktorer för den enskilde och ur arbetsmiljösynpunkt. Inte heller

djurskyddslagen tillåter permanenta vårdhundar på vård- och omsorgsboenden.

Det är också viktigt att tänka på risken för allergier hos brukare, anhöriga och personal när det vistas hundar inom äldreomsorgen. Även detta tas upp i regelverket.

Det finns olika begrepp för hundar inom vård och omsorg:

Besökshund

Besökshundteamet arbetar med att ge stöd, motivation, uppmuntran, aktivitet och sällskap. Besökshundens uppgift är att göra enkla besök som vanligtvis inte är målinriktade eller behöver dokumenteras. Godkänd examen i besökshundutbildningen ger behörighet att påbörja vård- och terapihundutbildningen.

Vårdhund och terapihund

Hundteamet följer en vårdplan eller individuell plan och arbetet ska dokumenteras och utvärderas. Hunden arbetar ofta på remiss. Det finns skillnader mellan vårdhund och terapihund. Vårdhunden arbetar inom demensvård, äldreomsorg eller med människor med förvärvad hjärnskada, medan terapihunden arbetar inom alla områden såsom vård, skola och omsorg. Lämplighetstester och examinering skiljer sig mellan terapihund och vårdhund, i övrigt går de igenom samma utbildning.

Under 2016 genomfördes försök med vårdhundteam på vård- och omsorgsboendet Ängsjövägen 2 (Ängsjöparken) i Rydboholm, då ett ekipage som gick vårdhundutbildningen genomförde sin praktik under 20 veckor. Besöken ägde rum två gånger per vecka och varade 2,5h vardera. Enligt utvärderingen var vårdhundteamets besök positiva och uppskattade och det fanns ett stort värde i att komplettera ordinarie verksamhet och aktiviteter, både individuella och i grupp. Vård- och äldrenämnden ser mycket positivt på försöksverksamheten som genomförts.

Även vad gäller husdjur för brukare på vård- och omsorgsboende eller korttids, måste det finnas ett tydligt syfte varför ett husdjur skall finnas på enheten och det måste först kartläggas att ingen av brukarna, personalen eller besökarna har problem med astma/allergi. Det skulle kunna vara en

möjlighet att vissa enheter har husdjur som profilering på sin verksamhet och att vissa enheter är helt fria från djur.

Kostnader för införande av hundteam, då kommunen utbildar sin personal i syfte att hel eller del av tjänst ska vara att arbeta i hundteam, beräknas enligt följande:

Lämplighetstest vårdhundteam	ca 2 500kr
Vårdhundutbildning	ca 50 000kr
Certifiering vårdhundsteam	ca 3 500 kr
Tjänstetäcke vårdhund	ca 1300 kr

Kostnader för vikarie, informationstillfälle för berörd personal mm i samband med införandet tillkommer.

Efter införandet tillkommer så kallad hundlega 2800kr/månad i ersättning till vårdhundteamet, som ska täcka omkostnader som försäkring och foder mm. Ersättningen är skattefri för arbetsgivaren, inga sociala avgifter tillkommer.

Det finns också hundar inom vård och omsorg som arbetar på konsultbasis och rekommenderade priser per timma är
700 – 900 kr/h för besökshundteam
900 – 1200 kr/h för terapi- eller vårdhundteam
I priset ingår förberedelser och övningar, t.ex schamponering av hunden före besöket, inövning av anpassade övningar för brukaren och eventuellt inköp av specialanpassat material.

Beslutsunderlag och källor

Socialstyrelsens vägledning till gällande regelverk om hundar i vård och omsorg

VÅRD- OCH ÄLDRENÄMNDEN

Ida Legnemark
Ordförande

Ulrika Gustafson
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Svar på motion: Våra fyrfota vänner i nöd och lust

Förslag till beslut:

Vård- och äldre- och äldreomsorgsnämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige besluta att motionen ”Våra fyrfota vänner i nöd och lust” bifalls.

Ärendet

Med de goda erfarenheter vi fick i samband med det vårdhundteam på vård- och omsorgsboendet Ängsjövägen 2 (Ängsjöparken) i Rydboholm år 2016, då ett ekipage som gick vårdhundutbildningen genomförde sin praktik under 20 veckor är vi positiva till motionens intentioner.

Enligt utvärderingen var vårdhundteamets besök positiva och uppskattade och det fanns ett stort värde i att komplettera ordinarie verksamhet och aktiviteter, både individuella och i grupp.

Vi anser därmed att motionen ”Våra fyrfota vänner i nöd och lust” ska bifallas.

För Allianspartierna

Kerstin Hermansson (C)
1:e vice ordförande

Anna-Clara Stenström (M)

Johan Wikander (L)

Ingela Hallgren (KD)

Remiss: Motion, våra fyrfota vänner i nöd och lust.

Kommunala funktionshinderrådets beslut

Kommunala funktionshinderrådet har tagit del av motionen; Våra fyrfota vänner i nöd och lust. Vid sammanträdet den 16 maj 2017 § 20 beslutade rådet att ställa sig bakom intentionerna i motionen men vill lämna följande synpunkter.

Att ha fyrfota vänner på vård- och omsorgsboende som husdjur kan innebära vissa svårigheter. Rådet är mer positiv till vårdhundar då det utgår från det behov som finns hos individ eller boende.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Kommunala funktionshinderrådet

Svar på remiss; Motion, Våra fyrfota vänner i nöd och lust

Centrala pensionärsrådets beslut

Centrala pensionärsrådet har tagit del av motionen, Våra fyrfota vänner i nöd och lust. Vid sammanträdet den 16 maj 2017 § 20 beslutade rådet att tillstyrka motionen med följande synpunkter. Att ha fyrfota vänner på vård- och omsorgsboende som husdjur kan innebära bekymmer. Rådet är mer positiv till vårdhundar då det utgår från det behov som finns hos individ eller boende. Rådet vill också lyfta fram de positiva effekterna med så kallade ”demenskatter” vilka används inom äldreomsorgen på flera demensboenden.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Centrala pensionärsrådet

Nr 100

Svar på motion av Patric Cerny (L) om vårdhundar

2018-06-04 Dnr KS 2017-00692 739

Från Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Fullmäktige bifaller motionen.

Sammanfattning

Patric Cerny har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-10-19 lämnat in förslaget att det på försök införs ett arbete med Vårdhund på några av våra äldreboenden eller inom socialpsykiatri.

Motionen har skickats på remiss till Centrala pensionärsrådet, Centrala funktionshinderrådet, Sociala omsorgsnämnden och Vård- och äldrenämnden.

Centrala pensionärsrådet tillstyrker motionen med synpunkter. Centrala funktionshinderrådet ställer sig bakom motionen med synpunkter. Sociala omsorgsnämnden tillstyrker motionen. Vård- och äldrenämnden anser motionen besvarad.

Kommunstyrelsen konstaterar att Vård- och äldrenämnden har genomfört försöksverksamhet med vårdhundteam under 2016. Detta har upplevts positivt och har permanentats inom ramen för nämndens resurser. Vård- och äldrenämnden har för närvarande sex vårdhundteam igång, tre i dagverksamhet för demenssjuka, två inom boende och ett inom korttidsverksamheten. Dessutom planeras för vårdhundteam på ytterligare boenden.

Ärendet i sin helhet

Patric Cerny har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2017-10-19 lämnat in förslaget att det på försök införs ett arbete med Vårdhund på några av våra äldreboenden eller inom socialpsykiatri.

Motionen har skickats på remiss till Centrala pensionärsrådet, Centrala funktionshinderrådet, Sociala omsorgsnämnden och Vård- och äldrenämnden.

Centrala pensionärsrådet tillstyrker motionen med synpunkter. Att ha fyrfota vänner på vård- och omsorgsboende som husdjur kan innebära bekymmer. Rådet är mer positivt till vårdhundar då det utgår från det behov som finns hos individ eller boende. Rådet vill också lyfta fram de positiva effekterna med så kallade ”demensskatter” vilka används inom äldreomsorgen på flera demensboenden.

Centrala funktionshinderrådet ställer sig bakom motionen med synpunkter. Att ha fyrfota vänner på vård- och omsorgsboende som husdjur kan innebära vissa svårigheter. Rådet är mer positivt till vårdhundar då det utgår från det behov som finns hos individ eller boende.

Sociala omsorgsnämnden tillstyrker motionen. Sociala omsorgsförvaltningen ser att vårdhundar kan vara en tillgång i vissa individuella fall, nämnden är positivt till att pröva metoden under en period på något av socialpsykiatrins boenden. Idag finns inget utrymme i budget för kostnader förknippat med att ta in en vårdhund i verksamheten. Om kommunfullmäktige beslutar att tillstyrka motionen måste resurser tillföras för att möjliggöra ett genomförande.

Vård- och äldrenämnden anser motionen besvarad. Vård- och äldrenämnden beskriver i sitt remissvar ett försök med vårdhundteam på vård- och omsorgsboendet Ängsjövägen 2 i Rydboholm, som genomfördes under 2016. Ett ekipage som gick vårdhundutbildningen genomförde sin praktik under 20 veckor, boendet fick besök två gånger per vecka. Enligt utvärderingen var vårdhundteamets besök positiva och uppskattade och det fanns ett stort värde i att komplettera ordinarie verksamhet och aktiviteter, både individuellt och i grupp. Vård- och äldrenämnden ser mycket positivt på försöksverksamheten som genomförts.

Kommunstyrelsens överväganden

Hundar används framförallt inom äldreomsorgen som en del i behandling, träning eller för social samvaro. Det handlar om att ta vara på de positiva effekter som hundar kan bidra till inom vård- och omsorg. För enskilda personer kan det ha betydelse och göra skillnad, man har sett positiva effekter avseende psykisk ohälsa, positiva känslor och ensamhet.

Socialstyrelsen har tagit fram ett regelverk för att använda hund i en vård- och omsorgsverksamhet. I regelverket betonas vikten av rutiner och att såväl arbetet som resultatet dokumenteras och systematiskt följs upp för att insatserna med hund ska kunna utvecklas och förbättras. Att ha vårdhundar stationerade på enheterna är inte tillåtet med anledning av olika säkerhetsfaktorer för den enskilde och ur arbetsmiljösynpunkt. Inte heller djurskyddslagen tillåter permanenta vårdhundar på vård- och omsorgsboenden.

Kommunstyrelsen konstaterar att Vård- och äldrenämnden har genomfört försöksverksamhet med vårdhundteam under 2016. Detta har upplevts positivt och har permanentats inom ramen för nämndens resurser. Vård- och äldrenämnden har för närvarande sex vårdhundteam igång, tre i dagverksamhet för demenssjuka, två inom boende och ett inom korttidsverksamheten. Dessutom planeras för vårdhundteam på ytterligare boenden.

Beslutsunderlag

1. 2018-05-02 Beslutsförslag Motion om vårdhundar

2. 2018-05-21 Fullmäktigeskrivelse Motion om vårdhundar
3. 2017-10-18 Motion om vårdhundar
4. 2018-02-22 Remissyttrande från Vård- och äldrenämnden
5. 2018-03-05 Remissyttrande från Kommunala funktionshinderrådet
6. 2018-01-02 Remissyttrande från Centrala pensionärsrådet
7. 2018-02-28 Remissyttrande från Sociala omsorgsnämnden

Malin Carlsson
Kommunalråd

Ingegerd Eriksson
Avdelningschef

Motion från Liberalerna om vårdhundar

Palle, Ulrika och Leif är några av våra Vårdhundar i Borås stad. De arbetar tillsammans med sina förare i flera av våra verksamheter. Här motiverar, tränar och stöttar de både unga och gamla. Så skulle det kunna låta om några år i Borås Stad om vi inför ett arbete med ..

Vårdhund

Vårdhundarna kan stötta vuxna som behöver komma över ett psykologiskt hinder, som att åka buss. De ger närhet och stillhet åt utåtagerande barn. De lockar tonåringar som länge isolerat sig att vilja delta i aktiviteter i grupp. De tränar minne, balans och rörlighet tillsammans med äldre.

Experter på bemötande

Vårdhundar är expert på bemötande. De skapar härlig social gemenskap och ger stöd på ett sätt som människor inte klarar på samma självklara vis. De ger människor i behov av motivation något att se fram emot.

Arbetar i flera verksamheter

Vårdhundarna skulle kunna arbeta tillsammans med sina vårdhundsförare i flera av våra verksamheter. De finns idag i kommun Sverige inom exempelvis assistans, socialpsykiatri och på några av våra äldreboenden

Mot bakgrund av ovan föreslås Kommunfullmäktige besluta

Att det på försök införs ett arbete med Vårdhund på några av våra äldreboenden eller inom Socialpsykiatri.

Patric Cerny (L)

Svar på motion från Patric Cerny(L): Motion om vårdhundar

Centrala funktionshinderrådets beslut

Vid sammanträdet den 8 februari 2018 § 59 beslutade rådet att ställa sig bakom intentionerna i motionen men vill lämna följande synpunkter. Att ha fyrfota vänner på vård- och omsorgsboende som husdjur kan innebära vissa svårigheter. Rådet är mer positiv till vårdhundar då det utgår från det behov som finns hos individ eller boende.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Kommunala funktionshinderrådet

Svar på remiss: Motion om vårdhundar

Beslut

Sociala omsorgsnämnden beslutar att tillstyrka Liberalernas Motion om vårdhundar.

Ärendet i sin helhet

Sociala omsorgsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över Liberalernas Motion om vårdhundar.

Sociala omsorgsförvaltningen ser att vårdhundar kan vara en tillgång i vissa individuella fall, nämnden är positivt till att pröva metoden under en period på något av socialpsykiatrins boenden. Idag finns inget utrymme i budget för kostnader förknippat med att ta in en vårdhund i verksamheten. Om kommunfullmäktige beslutar att tillstyrka motionen måste resurser tillföras för att möjliggöra ett genomförande.

Beslutsunderlag

1. Motion (L) om vårdhundar

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Yvonne Persson
Ordförande

Monica Svensson
Förvaltningschef

Motion från Liberalerna om vårdhundar

Palle, Ulrika och Leif är några av våra Vårdhundar i Borås stad. De arbetar tillsammans med sina förare i flera av våra verksamheter. Här motiverar, tränar och stöttar de både unga och gamla. Så skulle det kunna låta om några år i Borås Stad om vi inför ett arbete med ..

Vårdhund

Vårdhundarna kan stötta vuxna som behöver komma över ett psykologiskt hinder, som att åka buss. De ger närhet och stillhet åt utåtagerande barn. De lockar tonåringar som länge isolerat sig att vilja delta i aktiviteter i grupp. De tränar minne, balans och rörlighet tillsammans med äldre.

Experter på bemötande

Vårdhundar är expert på bemötande. De skapar härlig social gemenskap och ger stöd på ett sätt som människor inte klarar på samma självklara vis. De ger människor i behov av motivation något att se fram emot.

Arbetar i flera verksamheter

Vårdhundarna skulle kunna arbeta tillsammans med sina vårdhundsförare i flera av våra verksamheter. De finns idag i kommun Sverige inom exempelvis assistans, socialpsykiatri och på några av våra äldreboenden

Mot bakgrund av ovan föreslås Kommunfullmäktige besluta

Att det på försök införs ett arbete med Vårdhund på några av våra äldreboenden eller inom Socialpsykiatri.

Patric Cerny (L)

Remiss: Patric Cerny (L) Motion om vårdhundar

Remissinstanser

1. Vård- och äldrenämnden
2. Sociala omsorgsnämnden
3. Centrala pensionärsrådet
4. Centrala funktionshinderrådet

Remissvaren ska ha kommit in till Stadsledningskansliet senast den **28 februari 2018**. Remissvaren skickas i elektronisk form till KS.diarium@boras.se gärna i både word- och pdf-format och med filnamn som innehåller remissinstansens namn. Ange diarienummer 2017-00692 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Separata protokollsutdrag skall inte sändas.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson
Stadsledningskansliet
Kvalitet och utveckling
033-35 71 65

Remiss, motion: Vårdhundar

Vård- och äldrenämndens beslut

Vård- och äldrenämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta att motionen om vårdhundar är besvarad. Vård- och äldrenämnden genomförde 2016 ett försök med vårdhundteam som föll väl ut. Utifrån den erfarenheten kan verksamheten använda vårdhundar vid behov.

Sammanfattning

I motionen beskrivs några av de fördelar som finns för den enskilde och för olika verksamheter att arbeta med vårdhundar. Motionären föreslår att det på försök införs ett arbete med vårdhund på några av Borås Stads vård- och omsorgsboenden eller inom socialpsykiatrin.

Hundar i vård och omsorg utbildas tillsammans med sin förare och de bildar tillsammans ett hundteam. Det ställs tydliga krav på både hund och förare, bland annat hundens psyke, förarens tidigare kompetens och yrkeserfarenhet, samt på ekipagets genomförande av utbildning. Det finns också ett tydligt regelverk för att använda hund i en vård- och omsorgsverksamhet.

Det finns olika begrepp för hundar inom vård och omsorg: besökshund, vårdhund och terapihund. De skiljer så åt i utbildningsnivå och i vilka arbetsuppgifter de har. Under 2016 genomfördes försök med vårdhundteam på vård- och omsorgsboendet Ängsjövägen 2 (Ängsjöparken) i Rydboholm, då ett ekipage som gick vårdhundutbildningen genomförde sin praktik under 20 veckor. Vård- och äldrenämnden ser mycket positivt på försöksverksamheten som genomförts.

Vid Vård- och äldrenämndens sammanträde 2017-06-20, § 86, föreslog nämnden Kommunfullmäktige besluta att motionen ”Våra fyrfota vänner i nöd och lust” tillstyrks. De båda motionerna liknar varandra då det föreslogs att Kommunfullmäktige ger i uppdrag till Vård- och äldrenämnden att utreda möjligheten att införa vårdhundar i något/några lämpliga boenden på försök och om resultatet av försöksverksamheten faller väl ut, utöka den till flera boenden, eventuellt även med andra husdjur. Med hänvisning till tidigare

tillstyrkt motion föreslår Vård- och äldreomsorgsnämnden Kommunfullmäktige besluta att motionen ”Vårdhundar” är besvarad.

Ärendet i sin helhet

I motionen beskrivs hur vårdhundar kan stötta vuxna som behöver komma över ett psykologiskt hinder, som att åka buss. Vårdhundarna ger närhet och stillhet åt utåtagerande barn. De lockar tonåringar som länge isolerat sig att vilja delta i aktiviteter i grupp. De tränar minne, balans och rörlighet tillsammans med äldre. Vårdhundar är också experter på bemötande. De skapar härlig social gemenskap och ger stöd på ett sätt som människor inte klarar på samma självklara vis. De ger människor i behov av motivation något att se fram emot. Motionären menar att vårdhundarna skulle kunna arbeta tillsammans med sina vårdhundförare i flera av Borås Stads verksamheter och föreslår att det på försök införs ett arbete med vårdhund på några av Borås Stads vård- och omsorgsboenden eller inom socialpsykiatri.

Hundar i vård och omsorg utbildas tillsammans med sin förare och de bildar tillsammans ett hundteam. En veterinärbesiktning ska vara genomförd och hunden ska ha lämpliga egenskaper såsom stabilt psyke. Föraren ska ha minst gymnasieutbildning och ha minst två års yrkeserfarenhet inom vård och omsorg. Utbildningen pågår i cirka ett år och i olika steg beroende på vilken skola utbildningen sker och hur många steg som fullföljs. För att bli ett legitimerat team krävs att ekipaget klarar samtliga prov.

Det finns ett tydligt regelverk för att använda hund i en vård- och omsorgsverksamhet. I regelverket betonas vikten av rutiner och att såväl arbetet som resultatet dokumenteras och systematiskt följs upp för att insatserna med hund ska kunna utvecklas och förbättras. Att ha vårdhundar stationerade på enheterna är inte tillåtet med anledning av olika säkerhetsfaktorer för den enskilde och ur arbetsmiljösynpunkt. Inte heller djurskyddslagen tillåter permanenta vårdhundar på vård- och omsorgsboenden.

Det är också viktigt att tänka på risken för allergier hos brukare, anhöriga och personal när det vistas hundar inom äldreomsorgen. Även detta tas upp i regelverket.

Det finns olika begrepp för hundar inom vård och omsorg:

Besökshund

Besökshundteamet arbetar med att ge stöd, motivation, uppmuntran, aktivitet och sällskap. Besökshundens uppgift är att göra enkla besök som vanligtvis inte är målinriktade eller behöver dokumenteras. Godkänd examen i besökshundutbildningen ger behörighet att påbörja vård- och terapihundutbildningen.

Vårdhund och terapihund

Hundteamet följer en vårdplan eller individuell plan och arbetet ska dokumenteras och utvärderas. Hunden arbetar ofta på remiss. Det finns skillnader mellan vårdhund och terapihund. Vårdhunden arbetar inom

demensvård, äldreomsorg eller med människor med förvärvad hjärnskada, medan terapihunden arbetar inom alla områden såsom vård, skola och omsorg. Lämplighetstester och examinering skiljer sig mellan terapihund och vårdhund, i övrigt går de igenom samma utbildning.

Under 2016 genomfördes försök med vårdhundteam på vård- och omsorgsboendet Ängsjövägen 2 (Ängsjöparken) i Rydboholm, då ett ekipage som gick vårdhundutbildningen genomförde sin praktik under 20 veckor. Besöken ägde rum två gånger per vecka och varade 2,5h vardera. Enligt utvärderingen var vårdhundteamets besök positiva och uppskattade och det fanns ett stort värde i att komplettera ordinarie verksamhet och aktiviteter, både individuella och i grupp. Vård- och äldrenämnden ser mycket positivt på försöksverksamheten som genomförts.

Även vad gäller husdjur för brukare på vård- och omsorgsboende eller korttidsplats, måste det finnas ett tydligt syfte varför ett husdjur skall finnas på enheten och det måste först kartläggas att ingen av brukarna, personalen eller besökarna har problem med astma/allergi. Det skulle kunna vara en möjlighet att vissa enheter har husdjur som profilering på sin verksamhet och att vissa enheter är helt fria från djur.

Vård- och äldreförvaltningens försök med ett vårdhundteam 2016 har permanentats inom verksamheten. För närvarande är det tre vårdhundteam igång varav två inom boende och ett i dagverksamheten

Vid Vård- och äldrenämndens sammanträde 2017-06-20, § 86, föreslog nämnden Kommunfullmäktige besluta att motionen ”Våra fyrfota vänner i nöd och lust” tillstyrks. De båda motionerna liknar varandra då det föreslogs att Kommunfullmäktige ger i uppdrag till Vård- och äldrenämnden att utreda möjligheten att införa vårdhundar i något/några lämpliga boenden på försök och om resultatet av försöksverksamheten faller väl ut, utöka den till flera boenden, eventuellt även med andra husdjur. Med hänvisning till tidigare tillstyrkt motion föreslår Vård- och äldrenämnden Kommunfullmäktige besluta att motionen ”Vårdhundar” är besvarad.

Beslutsunderlag

1. Motion om vårdhundar

Samverkan

Samverkas vid FSG 2018-02-07.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Ida Legnemark (V)
Ordförande

Annika Andersson
Tf. Förvaltningschef

Svar på remiss; Motion från liberalerna om vårdhundar

Centrala pensionärsrådets beslut

Centrala pensionärsrådet har tagit del av motionen, Motion från liberalerna om vårdhundar. Vid sammanträdet den 6 december 2017 § 41 beslutade rådet;

Rådet tillstyrker motionen med följande synpunkter.

Att ha fyrfota vänner på vård- och omsorgsboende som husdjur kan innebära bekymmer. Rådet är mer positiv till vårdhundar då det utgår från det behov som finns hos individ eller boende. Rådet vill också lyfta fram de positiva effekterna med så kallade ”demenskatter” vilka används inom äldreomsorgen på flera demensboenden.

Enligt uppdrag

Ingegerd Eriksson

Sekreterare Centrala pensionärsrådet

BORÅS STAD

POSTADRESS 501 80 Borås BESÖKSADRESS Stadshuset, Kungsgatan 55
TFN 033-35 70 00 E-POST boras.stad@boras.se WEBBPLATS boras.se